

Ekspertu kopīgais atzinums studiju programmas licencēšanai

DOKTORA STUDIJU PROGRAMMA

“Jūras transports”

Latvijas Jūras akadēmija

Eksperti rekomendē licencēt studiju programmu.

Eksperti:

1. Eksperts, Dr.sc.ing., profesors **Ilmārs Dukulis**
2. Latvijas Darba devēju konfederācijas deleģētā eksperte **Anete Logina**
3. Latvijas Studentu apvienības deleģētais eksperts **Ivars Dominiks Zeps**

16/09/2020

Satura rādītājs

I.	Studiju programmas atbilstība studiju virzienam	6
II.	Resursi un nodrošinājums	12
III.	Studiju saturs un īstenošanas mehānisms	18
IV.	Mācībspēki	22
V.	Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām	25
VI.	Novērtējums	31
VII.	Rekomendācijas	32
VIII.	Prasību vērtējumu kopsavilkums	34

Informācija par ekspertiem

Akadēmiskās vides pārstāvis	<i>Ilmārs</i>	<i>Dukulis</i>	<i>Dr.sc.ing., profesors</i>	<i>Latvijas Lauksaimniecības universitāte</i>
Latvijas Darba devēju konfederācijas deleģētā eksperte	<i>Anete</i>	<i>Logina</i>	<i>PhD jūrlietās, Mg.jur., juriste</i>	<i>Valsts akciju sabiedrība "Latvijas Jūras administrācija"</i>
Latvijas Studentu apvienības deleģētais eksperts	<i>Ivars Dominiks</i>	<i>Zeps</i>	-	<i>Latvijas Universitāte</i>

Vizīte uz augstskolu/ koledžu	07.08.2020
Ekspertu kopīgais atzinums sniegts, pamatojoties uz vizītes laikā veiktajiem novērojumiem un šādiem avotiem:	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Latvijas Jūras akadēmijas 2020. gada 2. jūnija vēstule Nr. 02.10/195 "Par Latvijas Jūras akadēmijas doktora studiju programmas "Jūras transports" licencēšanu", iesniegums Nr. 02.10/ Iesniegums Studiju programmas "JŪRAS TRANSPORTS" licencēšanai, studiju programmas raksturojums (turpmāk - Raksturojums) un pielikumi;</i> 2. <i>Latvijas Jūras akadēmijas 2020. gada 22. jūlija atbildes vēstule Nr. 02.10/287 uz AIC 2020. gada 3. jūlija vēstuli Nr. 2020/11-458 par papildinformācijas pieprasīšanu ar pielikumiem;</i> 3. <i>Latvijas Jūras akadēmijas 2020. gada 13. augusta precizēts iesniegums Nr. 02.10/ Iesniegums Studiju programmas "JŪRAS TRANSPORTS" licencēšanai, Raksturojums un pielikumi;</i> 4. <i>Augstskolu likums;</i> 5. <i>Zinātniskās darbības likums;</i> 6. <i>Ministru kabineta 27.12.2005. noteikumi Nr. 1000 "Noteikumi par doktora zinātniskā grāda piešķiršanas (promocijas) tiesību deleģēšanu augstskolām";</i> 7. <i>Ministru kabineta 27.12.2005. noteikumi Nr. 1001 "Zinātniskā doktora grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji";</i> 8. <i>Ministru kabineta 23.01.2018. noteikumi Nr. 49 "Noteikumi par Latvijas zinātnes nozarēm un apakšnozarēm";</i> 9. <i>Ministru kabineta 11.12.2018. noteikumi Nr. 795 "Studiju programmu licencēšanas noteikumi";</i> 10. <i>Ministru kabineta 13.06.2017. noteikumi Nr. 322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju";</i> 11. <i>Ministru kabineta 23.01.2007. noteikumi Nr. 70 "Studiju līgumā obligāti ietveramie noteikumi";</i>

	<p>12. Ministru kabineta 16.04.2013. noteikumi Nr. 202 “Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinošus dokumentus”;</p> <p>13. Ministru kabineta 27.12.2013. rīkojums Nr. 683 “Par transporta attīstības pamatnostādņēm 2014.-2020. gadam”;</p> <p>14. Statistikas tabula “Kopējās pievienotās vērtības sadalījums pa darbības veidiem” [tiešsaiste] [18.08.2020]. Pieejams: https://www.csb.gov.lv/lv/statistika/statistikas-temas/ekonomika/ikp/tabulas/ikg10_060/kopejas-pievienotas-vertibas-sadalijums-pa-darbibas;</p> <p>15. Izglītības un zinātnes ministrijas Pārskats par Latvijas augstāko izglītību 2018. gadā [tiešsaiste] [18.08.2020]. Pieejams: https://www.izm.gov.lv/images/Augstakas_izglitibas_LV_parskats_2018.pdf;</p> <p>16. Izglītības un zinātnes ministrijas Dati par Latvijas augstāko izglītību 2019. gadā [tiešsaiste] [18.08.2020]. Pieejams: https://izm.gov.lv/lv/publikacijas-un-statistika/statistika-par-izglitibu/statistika-par-augstako-izglitibu;</p> <p>17. Augstskolu/koledžu novērtēšana, studiju virzienu akreditācija un studiju programmu licencēšana [tiešsaiste] [17.08.2020]. Pieejams: https://eplatforma.aika.lv/;</p> <p>18. Latvijas Zinātnes padomes eksperti [tiešsaiste] [20.08.2020]. Pieejams: https://sciencelatvia.lv/#/pub/eksperti/list;</p> <p>19. Transport Research and Innovation Monitoring and Information System [tiešsaiste] [20.08.2020]. Pieejams: https://trimis.ec.europa.eu/projects;</p> <p>20. Quality management principles [tiešsaiste] [19.08.2020.]. Pieejams: https://www.iso.org/files/live/sites/isoorg/files/store/en/PUB100080.pdf;</p> <p>21. PhD in Maritime Affairs [tiešsaiste] [17.08.2020]. Pieejams: https://www.wmu.se/programmes/phd-in-maritime-affairs;</p> <p>22. Library [tiešsaiste] [17.08.2020.]. Pieejams: http://library.wmu.se;</p> <p>23. “Veiksmīgi noslēdzies Eiropas Jūras drošības aģentūras audits Latvijā” [tiešsaiste] [20.08.2020]. Pieejams: https://www.lja.lv/news/veiksmigi-nosledzies-eiropas-juras-drosibas-agenturas-audits-latvija;</p> <p>24. Intervijas Latvijas Jūras akadēmijas vizītes laikā.</p>
--	---

Informācija par studiju programmu

1.	Augstskolas/ koledžas nosaukums	Latvijas Jūras akadēmija (turpmāk - LJA)
2.	Studiju programmai atbilstošā studiju virziena nosaukums	Mehānika un metālapstrāde, siltumenerģētika, siltumtehnika un mašīnzinības
3.	Citas studiju programmas studiju virzienā	<ul style="list-style-type: none"> • Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma “Kuģu mehānika” (41525) • Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma “Kuģu vadīšana” (41525) • Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma “Kuģu mehānika” (44525) • Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma “Kuģu vadīšana” (44525) • Profesionālā bakalaura studiju programma “Jūras transports – kuģa elektroautomātika” (42525) • Profesionālā bakalaura studiju programma “Jūras transports – kuģa mehānika” (42525) • Profesionālā bakalaura studiju programma “Jūras transports – kuģa vadīšana” (42525) • Profesionālā maģistra studiju programma “Jūras transports” (47525)
4.	Studiju programmas nosaukums	Doktora studiju programma “Jūras transports” (turpmāk - Studiju programma)
5.	Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	51525
6.	Studiju programmas īstenošanas valoda	Latviešu, angļu
7.	Studiju programmas apjoms, ilgums, īstenošanas veids un forma (arī tālmācība)	160 KP Pilna laika klātienē – 4 gadi
8.	Uzņemšanas prasības	Uzņem personas, kuras ieguvušas maģistra grādam atbilstošu izglītību jūras transporta nozarē. Ja maģistra (akadēmiskais vai profesionālais) grāds ir iegūts citā zinātnes nozarē, pretendentu atbilstību studiju programmai izvērtē studiju programmas direktors.
9.	Studiju programmas īstenošanas adrese, norādot, vai studiju programmu īsteno augstskola, augstskolas filiāle, koledža vai koledžas filiāle	Flotes iela 12-k1, Rīga, LV-1016; Latvija

10.	Iegūstamais grāds vai profesionālā kvalifikācija vai iegūstamais grāds un profesionālā kvalifikācija (kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju)	Zinātnes doktors (<i>Ph.D.</i>) būvniecības un transporta inženierzinātnēs
-----	--	--

I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam

Prasība [1]: Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut.

Analīze

1. Studiju programmas izveide ir pamatota un atbilst augstskolas/ koledžas stratēģijai, studiju programmas mērķis, uzdevumi un plānotie studiju rezultāti ir sasniedzami un savstarpēji saistīti. Studiju programmas izstrādes procesā tika iesaistīti ārējie eksperti, mācībspēki, studējošie, darba devēji u.c.

Raksturojuma 1.1. nodaļā Studiju programmas izveide ir pamatota ar šādiem apsvērumiem:

- transporta nozares nozīmīgumu Latvijas ekonomiskās stabilitātes un kopējās attīstības nodrošināšanā;
- jauno tehnoloģiju, inovāciju, digitalizācijas un vides (klimata pārmaiņu) aspektu aizvien pieaugošo nozīmi, kā arī nepieciešamību Latvijas transporta nozarei reaģēt uz attiecīgām tehnoloģiskās vides izmaiņām, tādējādi veicinot nozares konkurētspēju starptautiskā līmenī;
- dažādiem jūrlietu jomas aktuāliem problēmjaudājumiem, kas prasa risinājumus;
- dažādiem jūrlietu jomas aktuāliem uzdevumiem, t.sk. transporta attīstības nacionālajā programmā ietvertajiem uzdevumiem, kas jāveic;
- nepieciešamību mācībspēkiem, pētniekiem un profesionāļiem radoši sadarboties, tādējādi ļaujot profesionālajai izglītībai un pētniecībai attīstīties saskaņoti, kā arī savstarpēji bagātināties;
- nepieciešamību pēc plašām, visaptverošām zināšanām, pētniecības un pilnveidošanas prasmēm, kas nodrošinātu profesionāļu augstu konkurētspēju nacionālajā un starptautiskajā darba tirgū;
- profesionālo organizāciju atbalstu Studiju programmas izveidei.

Transporta nozare ir nozīmīga Latvijas tautsaimniecībai. Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes datiem 2019. gadā transporta un uzglabāšanas nozare faktiskajās cenās veidoja 2 184 615 tūkst. eiro (8,2% no Latvijas kopējās pievienotās vērtības). Jauno tehnoloģiju, inovāciju, digitalizācijas un vides (klimata pārmaiņu) aspektu nozīme transporta nozarē, līdzīgi kā citās nozarēs, patiešām pieaug. To pierāda arī Latvijas Transporta attīstības pamatnostādnes 2014.-2020. gadam ietvertie apsvērumi un uzdevumi. Gan minētajos aspektos, gan citos aspektos jūrlietu jomā problēmjaudājumu un jau definētu uzdevumu ir daudz. Bez šaubām, ka profesionāli ar atbilstošām zināšanām un prasmēm, tai skaitā pētniecības un pilnveidošanas prasmēm, šos problēmjaudājumus spēj risināt un šos uzdevumus spēj veikt labāk, tādējādi nodrošinot arī Latvijas transporta nozares konkurētspēju starptautiskajā līmenī. Attiecīgi ir svarīgi šādus profesionāļus sagatavot. Raksturojumam pievienotajās darba devēju un profesionālo organizāciju atbalsta vēstulēs izteiktais un vizītes laikā atkārtoti paustais ievērojamais atbalsts Studiju programmas izveidei sniedz vēl lielāku pārliecību, ka Studiju programma ir patiešām nepieciešama. Augsta līmeņa profesionāļus specifiskajā jūrlietu jomā vēlams sagatavot atbilstošā specializētā augstskolā (LJA), kur attiecīgās jomas studējošie,

mācībspēki, pētnieki un profesionāļi var visveiksmīgāk sadarboties un savstarpēji bagātināties. Vizītes laikā LJA demonstrēja šādas sadarbības un savstarpējās bagātināšanās veiksmīgus piemērus jau pastāvošo studiju programmu un pētniecības projektu ietvaros. Ņemot vērā iepriekš minēto, atzīstams, ka Studiju programmas izveide ir pamatota.

Pamatota ir arī Studiju programmas iekļaušana studiju virzienā “Mehānika un metālapstrāde, siltumenerģētika, siltumtehnika un mašīnzinības”. Šajā studiju virzienā LJA jau īsteno 8 studiju programmas:

- pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmu “Kuģu mehānika”;
- pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmu “Kuģu vadīšana”;
- otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmu “Kuģu mehānika”;
- otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmu “Kuģu vadīšana”;
- profesionālā bakalaura studiju programmu “Jūras transports – kuģa elektroautomātika”;
- profesionālā bakalaura studiju programmu “Jūras transports – kuģa mehānika”;
- profesionālā bakalaura studiju programmu “Jūras transports – kuģa vadīšana”;
- profesionālā maģistra studiju programmu “Jūras transports”.

Licencējamā Studiju programma ir šo jau īstenoto studiju programmu loģisks turpinājums. Atsevišķi Studiju programmā iekļautie studiju kursi, piemēram, “Jūras piekrastes teritoriju novērtējuma metodes” un “Klasteru vadība jūrniecības nozarē” šķietami neiederas studiju virzienā “Mehānika un metālapstrāde, siltumenerģētika, siltumtehnika un mašīnzinības”, tomēr minētās jau īstenotās studiju programmas, piemēram, profesionālā bakalaura studiju programma “Jūras transports – kuģa vadīšana” un profesionālā maģistra studiju programma “Jūras transports” liecina, ka studiju virziena nosaukums “Mehānika un metālapstrāde, siltumenerģētika, siltumtehnika un mašīnzinības” ir interpretējams plaši, proti, kā tāds, kas aptver visdažādākos ar jūras transportu saistītus jautājumus. Raksturojumam ir pievienota Latvijas Jūras administrācijas 2019. gada 6. augusta vēstule Nr. 13-3/N-37, kurā LJA tiek aicināta perspektīvā akreditēt studiju virzienu “Jūrniecība” un visas studiju programmas pārnest uz šo jauno studiju virzienu. Šādas plānotās pārmaiņas ir atbalstāmas, jo LJA īstenotās studiju programmas patiešām aptver dažādus ar jūrniecību saistītus jautājumus, tomēr šīs plānotās pārmaiņas neliedz pagaidām Studiju programmu iekļaut jau akreditētajā studiju virzienā “Mehānika un metālapstrāde, siltumenerģētika, siltumtehnika un mašīnzinības”, tādējādi noslēdzot LJA šajā studiju virzienā pašlaik īstenotās augstākās izglītības “piramīdu”.

Studiju programmas atbilstība LJA stratēģijai Raksturojumā nav skaidri atrunāta, lai gan vietām šī stratēģija ir pieminēta. Tomēr Raksturojumam ir pievienota LJA Attīstības stratēģija 2018.-2023. gadam, no kuras izriet, ka doktora studiju programmas izstrāde un licencēšana ir plānota. Vietām gan ir novērojama nesaskaņotība starp Studiju programmu un minēto stratēģiju, piemēram, licencēšanai ir iesniegta LJA doktora studiju programma “Jūras transports”, bet no stratēģijas 4. pielikuma tabulas Nr. 5 “Izglītības programmu attīstības plāns” izriet, ka līdz 15.01.2020. tiks izstrādāta un licencēta “kopīga doktora programma” un papildus tam līdz 31.12.2021. tiks “akreditēta doktora programma “Jūras inženierija”. Šinī sakarā šī atzinuma VII nodaļā ir ietverta gan īstermiņa, gan ilgtermiņa rekomendācija.

Studiju programmas mērķis Raksturojumā ir aprakstīts ļoti plaši, turklāt gan 1.1.1. nodaļā, gan 1.1.2. nodaļā, gan 3.1.1. nodaļā, vietām nenodrošinot pilnīgu saskaņotību starp tekstiem. Tomēr var noprast, ka Studiju programmas pamatmērķis ir “sagatavot augstas kvalifikācijas zinātniekus jūras transporta inženierzinātnēs, speciālistus darbam jūrniecības nozares kompānijās, kā arī pedagoģiskā un zinātniskā darba veikšanai.” Arī Studiju programmas uzdevumi Raksturojumā ir aprakstīti dažādās vietās (1.1.2. nodaļā un 3.1.2. nodaļā), vietām nenodrošinot pilnīgu saskaņotību starp tekstiem, bet var noprast, ka pamatuzdevumi ir šādi:

1. sniegt padziļinātas teorētiskās zināšanas jūras transporta jomas fundamentālajos virzienos;
2. apgūt prasmi veikt zinātniski pētnieciskos darbus;
3. apgūt prasmi formulēt un patstāvīgi risināt zinātniskas problēmas;
4. apgūt iemaņas zinātniskām diskusijām par sava darba tēmām un apgūt māku iesaistīties diskusijās par citām nozares zinātniskām tēmām;
5. sniegt zināšanas par tehniskām inovācijas metodēm (apmācība, studēšana, pieredze, zinātne, tehnika, tehnoloģija, ražošana);
6. sniegt zināšanas un iemaņas pedagoģiskā darba veikšanai;
7. veicināt starptautiski nozīmīgu zinātnisko pētījumu veikšanu, uzstāšanos ar referātiem starptautiskās konferencēs un semināros.

Kā plānotie studiju rezultāti Raksturojuma 1.8. nodaļā ir minēti “nokārtoti eksāmeni, novērtēts zinātniskā darba progress (regulāri) un aizstāvēts promocijas darbs”. Tomēr no Raksturojumam pievienotā studiju rezultātu kartējuma izriet, ka plānotie studiju rezultāti ir noteiktas zināšanas, prasmes un kompetences. Tās sasaistās ar iepriekš minētajiem uzdevumiem, un šie uzdevumi tālāk sasaistās ar iepriekš minēto mērķi. Attiecīgās zināšanas, prasmes un kompetences, un tādējādi arī attiecīgie uzdevumi un attiecīgais mērķis principā ir sasniedzami, tomēr atsevišķos studiju kursu aprakstos studiju kursa saturs nav pilnībā saskaņots ar identificētajiem studiju kursa plānotajiem studiju rezultātiem (zināšanām, prasmēm, kompetencēm). Detalizētāka attiecīgā jautājuma analīze ir ietverta šī atzinuma III nodaļā.

Pats fakts, ka Raksturojumā Studiju programmas mērķis, uzdevumi un plānotie studiju rezultāti ir aprakstīti visai haotiski, raisa bažas par to, vai Studiju programmas izstrādātājiem ir un potenciālajiem studentiem, mācībspēkiem un citām ieinteresētajām personām būs absolūta skaidrība par šiem jautājumiem. Šinī sakarā šī atzinuma VII nodaļā ir ietverta īstermiņa rekomendācija.

Attiecībā uz ārējo ekspertu, mācībspēku, studējošo, darba devēju u.c. iesaisti Studiju programmas izstrādē Raksturojumā faktiski nekas nav minēts. Raksturojumā ir 1.2. nodaļa ar virsrakstu “Studiju programmas izstrādes procesa raksturojums”, bet šajā nodaļā virsrakstam atbilstoša informācija nav iekļauta. No LJA vizītes laikā notikušajām intervijām var secināt, ka Studiju programmu pamatā ir izstrādājusi LJA vadība sadarbībā ar mācībspēkiem, atsevišķas Studiju programmas daļas nosūtot paskatīties arī noteiktiem ārējiem ekspertiem un darba devējiem (piemēram, Latvijas Jūrniecības savienībai, Rojas ostas un Engures ostas pārvaldniekam). Plaša un aktīva ārējo ekspertu, studējošo, darba devēju u.c. iesaiste Studiju programmas izstrādē netika konstatēta. Šinī sakarā šī atzinuma VII nodaļā ir ietverta ilgtermiņa rekomendācija.

2. Studiju programmas izveides procesā ir analizēti un ņemti vērā augstskolas/ koledžas veikspējas rādītāji, studējošo skaita dinamika un tendences u.c.

LJA veikspēju apliecina:

- LJA jau īstenotās studiju programmas (Raksturojuma 1.10. nodaļa un 3.2.7. nodaļa), it īpaši šo programmu augstais novērtējums no Eiropas Jūras drošības aģentūras un darba devēju puses (Raksturojuma 3.2.8. nodaļa);
- LJA spēja šajās programmās piesaistīt gan vietējos, gan ārvalstu studentus (Raksturojuma 1.10. nodaļa);
- fakts, ka LJA jau pašlaik nodrošina studiju bāzi 8 Rīgas Tehniskās universitātes (turpmāk – RTU) doktorantiem (Raksturojuma 1.2. nodaļa);
- daudzi LJA realizētie pētniecības projekti (Raksturojuma 1.2. nodaļa un LJA vizītes laikā sniegtā papildu informācija).

Visi šie veikspējas rādītāji ir analizēti un ņemti vērā Studiju programmas izveides procesā. Tomēr analīze varētu būt detalizētāka, piemēram, detalizētāk varētu būt analizēti Eiropas Jūras drošības aģentūras izdarītie secinājumi un LJA studējošo skaita dinamika un tendences sasaistē ar Studiju programmu.

Attiecībā uz studējošo skaita dinamiku un tendencēm jau pastāvošajās studiju programmās, kas var liecināt par potenciālajām tendencēm arī Studiju programmas kontekstā, Raksturojuma 1.10. nodaļā ir minēts tikai tas, ka par studijām interesi izrāda pietiekami liels pretendentu skaits, kā arī pamazām pieaug ārvalstu pretendentu un studējošo skaits. Attiecībā uz ārvalstu studējošo skaita palielināšanu gan ir piebilsts, ka izvirzītais mērķis esot sasniegts tikai daļēji. Izglītības un zinātnes ministrijas (turpmāk – IZM) Pārskats par Latvijas augstāko izglītību 2018. gadā liecina, ka kopš 2014./2015. gada studējošo skaits LJA ir pakāpeniski samazinājies, tomēr ir pieaudzis maģistra studiju programmā studējošo skaits, un augstskolā studē 2 ārvalstu studenti. Savukārt IZM sagatavotie Dati par Latvijas augstāko izglītību 2019. gadā, kā arī LJA vizītes laikā sniegtā informācija par saņemtajiem pieteikumiem jaunajam 2020./2021. mācību gadam liecina, ka kopš 2019./2020. gada pretendentu un studējošo skaits sāk augt. Respektīvi, šobrīd pretendentu un studējošo skaita dinamikā ir pozitīva tendence.

Raksturojuma 1.10. nodaļā ir minēts, un LJA vizītes laikā LJA vadība atkārtoti apliecināja, ka arī interese par doktora studijām pieaug: tiek saņemti zvani no studētgrībētājiem, kas interesējas, kad Studiju programma tiks atvērta; Studiju programmu gaida jūrnieceības jomas augstskolas gan Latvijā, gan ārvalstīs, lai varētu paaugstināt savu mācībspēku kvalifikāciju; Studiju programmu gaida darba devēji, lai varētu paaugstināt savu un savu darbinieku kvalifikāciju u.tml. Respektīvi, ir pamats uzskatīt, ka Studiju programma būs pietiekami pieprasīta. Potenciālo pieprasījumu apliecina arī fakts, ka kopš 2010. gada 27. septembra, saskaņā ar vienošanos par mērķdoktorantūru starp LJA un RTU, katru gadu RTU doktora studiju programmā “Transports” studijas uzsākuši divi LJA virzīti doktoranti. Šobrīd minētās programmas apakšprogrammā “Transporta sistēmu tehniskais nodrošinājums” studē 8 doktoranti, kuri savus zinātniskos darbus izstrādā jūras transporta jomā. Visu šo doktorantu studiju bāzi (zinātnisko darbu vadīšanu, konsultēšanu, iespēju veikt eksperimentus reālā vidē uz kuģiem u.tml.) jau tagad nodrošina LJA.

3. Studiju programma atbilst nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē, augstskola ir sniegusi pamatojumu, kāpēc studiju programmas salīdzinājums ir veikts ar attiecīgo augstskolu/ koledžu studiju programmām, un norādīti galvenie secinājumi.

Lai pamatotu Studiju programmas atbilstību nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un citur pasaulē, Raksturojuma 1.4.-1.8. nodaļā Studiju programma ir salīdzināta ar Pasaules Jūras universitātes (*World Maritime University*) (turpmāk – WMU) un Norvēģijas Dienvidu-Austrumu universitātes (*The University of South-Eastern Norway*) (turpmāk – USN) atbilstošām programmām. Raksturojumā ir sniegts skaidrojums, kāpēc salīdzinājumam ir izvēlētas tieši šīs universitātes. Raksturojumā ir atrodami arī atsevišķi no minētā salīdzinājuma izrietoši secinājumi, tomēr, kopumā ņemot, salīdzinājums ir vairāk aprakstošs nekā analītisks. Organizatoriskajā ziņā (uzņemšanas prasības, kredītpunktu apjoms, zināšanu pārbaudes mehānismi, zinātniskā darba progresā kontroles mehānismi u.tml.) WMU, USN un LJA studiju programmas ir līdzīgas. Tādējādi atzīstams, ka šajā ziņā Studiju programma atbilst nozares tendencēm citās valstīs. Vienīgā būtiskā atšķirība ir tā, ka WMU un USN obligāto kursu apjoms ir ievērojami mazāks nekā LJA, savukārt izvēles kursu apjoms – lielāks.¹ Šinī sakarā šī atzinuma VII nodaļā ir ietverta ilgtermiņa rekomendācija.

¹ Raksturojumā ir norādīts, ka WMU izvēles kursu apjoms ir 20 ECTS. Tā ir pārrakstīšanās kļūda. Saskaņā ar WMU mājas lapā atrodamo informāciju WMU izvēles kursu apjoms ir 40 ECTS.

Saturiskajā ziņā WMU, USN un LJA studiju programmas ir visai atšķirīgas. WMU studiju programma ir ļoti plaša, faktiski tā aptver visas jūrlietas. WMU ir identificējusi prioritārās pētniecības jomas, bet arī tās ir ļoti plašas. Saskaņā ar WMU mājaslapā atrodamo informāciju attiecīgās jomas ir “Aktivitāšu jūrā ietekme uz vidi”, “Jūrniecības un jūras tehnoloģijas un inovācijas”, “Jūrniecības ekonomika un bizness”, “Jūrniecības enerģijas pārvaldība”, “Jūras tiesības, politika un pārvaldība”, “Jūras drošība” un “Jūrniecības sociālo un darba lietu pārvaldība”.² USN studiju programma fokusējas uz relatīvi šauru jautājumu (navigācijas operācijas), bet ar izteiktu mērķi pētīt šo jautājumu no multidisciplināras perspektīvas. LJA studiju programmā multidisciplināritāte nav akcentēta, un programmas tvērums ir relatīvi šaurs, tiek piedāvātas tikai divas specializācijas *Jūras inženiersistēmas un to tehniskā ekspluatācija* un *Viedo ostu tehnoloģijas*. LJA vizītes laikā Latvijas Jūrniecības savienības pārstāvis izteica vēlmi redzēt tvēruma ziņā plašāku Studiju programmu, jo aktuāli jūrniecības problēmjautājumi, ko doktoranti potenciāli varētu palīdzēt risināt, ir ne tikai jūras inženiersistēmu un viedo ostu tehnoloģiju jomā. Arī augstskolas nosaukums (Latvijas Jūras akadēmija) un studiju programmas nosaukums (Jūras transports) liecina, ka Studiju programmai principā vajadzētu būt tvēruma ziņā plašākai. Šinī sakarā šī atzinuma VII nodaļā ir ietverta ilgtermiņa rekomendācija.

Iepriekš minētās WMU, USN un LJA studiju programmu atšķirības nenozīmē, ka LJA studiju programma neatbilst nozares tendencēm citās valstīs vai ka šī programma ir mazāk vērtīga kā WMU vai USN studiju programma. LJA studiju programma atbilst pasaulē pastāvošajai nozares tendencei veikt aizvien vairāk pētījumu tehnoloģiju un inovāciju jomā. Šo tendenci pierāda kaut vai aktuālo pētniecības projektu saraksts Eiropas Komisijas uzturētajā sistēmā TRIMIS (*Transport Research and Innovation Monitoring and Information System*). Turklāt Studiju programmas vērtīgums (arī konkurētspēja), iespējams, ir tieši atšķirīgajā. Veiksmīgi īstenojot Studiju programmu specifiski jūras inženiersistēmu un viedo ostu tehnoloģiju jomā, LJA var kļūt par ekspertu centru šajos jautājumos, ja ne starptautiskā, tad vismaz reģionālā mērogā.

4. Studiju programmas attīstības perspektīvas ir analizētas un pamatotas.

Raksturojuma 1.10. nodaļā ir analizētas šādas Studiju programmas attīstības perspektīvas:

- varētu tikt piesaistīts aizvien vairāk studentu (gan vietējo, gan ārvalstu);
- Studiju programma varētu tikt apvienota ar Tallinas Tehniskās universitātes Igaunijas Jūras akadēmijas doktora studiju programmu;
- Studiju programmā varētu tikt integrēti citu LJA aktivitāšu rezultāti un nozares aktuālās vajadzības;
- varētu tikt stiprinātas studentu inovētspējas un uzņēmējspējas, ieviešot atbilstošus jaunus studiju kursus, ciešāku sadarbību ar nozares pārstāvjiem u.tml.;
- varētu tikt paaugstināta Studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla kvalifikācija.

Visas šīs perspektīvas ir pamatotas. Attiecībā uz studentu piesaisti ir sniegta informācija par līdzšinējām aktivitātēm studentu piesaistei un šo aktivitāšu pozitīvajiem rezultātiem. Attiecībā uz Studiju programmas apvienošanu ar Tallinas Tehniskās universitātes Igaunijas Jūras akadēmijas doktora studiju programmu ir sniegts ieskats abu augstskolu līdzšinējā sadarbībā, kas potenciāli var rezultēties apvienotā doktora studiju programmā. Šāda perspektīva ir atbalstāma, jo ļautu paplašināt gan studējošo, gan mācībspēku loku, abas augstskolas varētu savstarpēji bagātināties u.tml. Kā izriet no Raksturojumā ietvertās informācijas, arī Norvēģijā doktora studiju programmas īstenošanā ir apvienojušās vairākas augstskolas, tādējādi mēģinot

² Raksturojumā minētie WMU prioritārie pētniecības virzieni nedaudz atšķiras no WMU mājas lapā norādītā.

paaugstināt studiju programmas kopējo kvalitāti. Attiecībā uz potenciālu Studiju programmas papildināšanu ar jauniem elementiem (nozares aktuālo vajadzību apmierināšanai, studentu inovētspēju un uzņēmējspēju stiprināšanai u.tml.) Raksturojumā aprakstītie, kā arī LJA vizītes laikā prezentētie dažādie LJA pašlaik īstenotie pētniecības projekti, kuros kopā darbojas pētnieki un nozares profesionāļi, rada pārliecību, ka šāda bagātināšanās patiešām varētu notikt. Attiecībā uz akadēmiskā personāla kvalifikācijas paaugstināšanu ir sniegta informācija par līdzšinējām aktivitātēm šajā jomā, kas liecina par LJA patiesu apņemšanos paaugstināt sava akadēmiskā personāla kvalifikāciju. LJA vizītes laikā mācībspēki gan neapstiprināja, ka LJA vadība viņus aktīvi informētu par dažādām kvalifikācijas paaugstināšanas iespējām. Šinī sakarā šī atzinuma VII nodaļā ir ietverta ilgtermiņa rekomendācija.

Lai gan Studiju programmas attīstības perspektīvas ir analizētas un pamatotas, analīze varētu būt detalizētāka, piemēram, nav sniegta detalizēta informācija par potenciālo apvienoto LJA un Tallinas Tehniskās universitātes Igaunijas Jūras akadēmijas doktora studiju programmu. Turklāt visa analīze varētu būt labāk strukturēta. Raksturojumā attiecīgo analīzi ir grūti identificēt, jo tā ir integrēta citos, plašākos jautājumos, piemēram, visas LJA (tātad visu tās īstenoto studiju programmu) attīstības perspektīvu analīzē. Šinī sakarā šī atzinuma VII daļā ir ietverta ilgtermiņa rekomendācija.

Raksturojuma 1.10.1. nodaļā ir iekļauta informācija par LJA pastāvošo sistēmu, kas procesuāli nodrošina studiju programmu attīstību, proti, P4 “Studiju pamatdokumentu izstrāde un uzturēšana”, kurā ir iekļautas četras savstarpēji saistītas procedūras: P4-1 “Studiju programmu izstrāde”, P4-2 “Studiju plānu izstrāde”, P4-3 “Studiju kursu pamatdokumentu izstrāde” un P4-4 “Studiju pamatdokumentu uzturēšana”. Par šo procedūru esamību eksperti pārliecinājās LJA vizītes laikā, aplūkojot LJA kvalitātes vadības sistēmā ietilpstošo procedūru sarakstu.

Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai [1]

Studiju programmas izveide ir pamatota un atbilst LJA stratēģijai, tomēr nav nodrošināta pilnīga saskaņotība starp Studiju programmu un LJA stratēģiju. Studiju programmas mērķis, uzdevumi un plānotie studiju rezultāti ir sasniedzami un savstarpēji saistīti, tomēr studiju kursu aprakstos šajā ziņā ir konstatēti atsevišķi trūkumi. Studiju programmas izstrādes procesā ārējie eksperti, mācībspēki, studējošie, darba devēji u.c. tika iesaistīti, tomēr ārējo ekspertu, studējošo, darba devēju u.c. iesaiste varēja būt plašāka un aktīvāka.

Studiju programmas izveides procesā ir analizēti un ņemti vērā LJA veikspējas rādītāji, studējošo skaita dinamika un tendences, tomēr analīze varēja būt detalizētāka.

Studiju programma atbilst nozares tendencēm citās valstīs. LJA ir sniegusi pamatojumu, kāpēc Studiju programmas salīdzinājums ir veikts ar WMU un USN studiju programmām. Ir izdarīti atsevišķi no minētā salīdzinājuma izrietoši secinājumi, tomēr, kopumā ņemot, salīdzinājums ir vairāk aprakstošs, nekā analītisks.

Studiju programmas attīstības perspektīvas ir analizētas un pamatotas, tomēr analīze varēja būt detalizētāka un labāk strukturēta.

Stiprās puses:

1. Darba devēju un profesionālo organizāciju ievērojamais atbalsts Studiju programmas izveidei.
2. Potenciāls Studiju programmas īstenošanas rezultātā LJA kļūt par vismaz reģionāla mēroga ekspertu centru jūras inženiersistēmu un viedo ostu tehnoloģiju jomā.
3. Pastāvošā pētnieku un nozares profesionāļu sadarbība pētniecības projektu ietvaros, kas perspektīvā var aizvien vairāk bagātināt Studiju programmu.

Vājās puses:

1. Nav nodrošināta pilnīga saskaņotība starp Studiju programmu un LJA stratēģiju.
2. Studiju programmas mērķis, uzdevumi un plānotie studiju rezultāti ir aprakstīti visai haotiski.
3. Ārējo ekspertu, studentu, darba devēju u.c. iesaiste Studiju programmas izstrādē varēja būt plašāka un aktīvāka.
4. LJA veikspējas rādītāju, studējošo skaita dinamikas un tendenču analīze varēja būt detalizētāka.
5. Ņemot vērā jūrlietu jomas aktuālo problēmjautājumu loku, Studiju programmas nosaukumu u.tml., Studiju programma varēja būt tvēruma ziņā plašāka.
6. Studiju programmas attīstības perspektīvu analīze varēja būt detalizētāka un labāk strukturēta.

Kritēriju novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.		X		
2.		X		
3.		X		
4.		X		

Prasības [1] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Studiju programma ir LJA studiju virzienā “Mehānika un metālapstrāde, siltumenerģētika, siltumtehnika un mašīnzinības” pašlaik jau īstenoto programmu loģisks turpinājums – “piramīdas” noslēdzošais posms.
	X			

II. Resursi un nodrošinājums

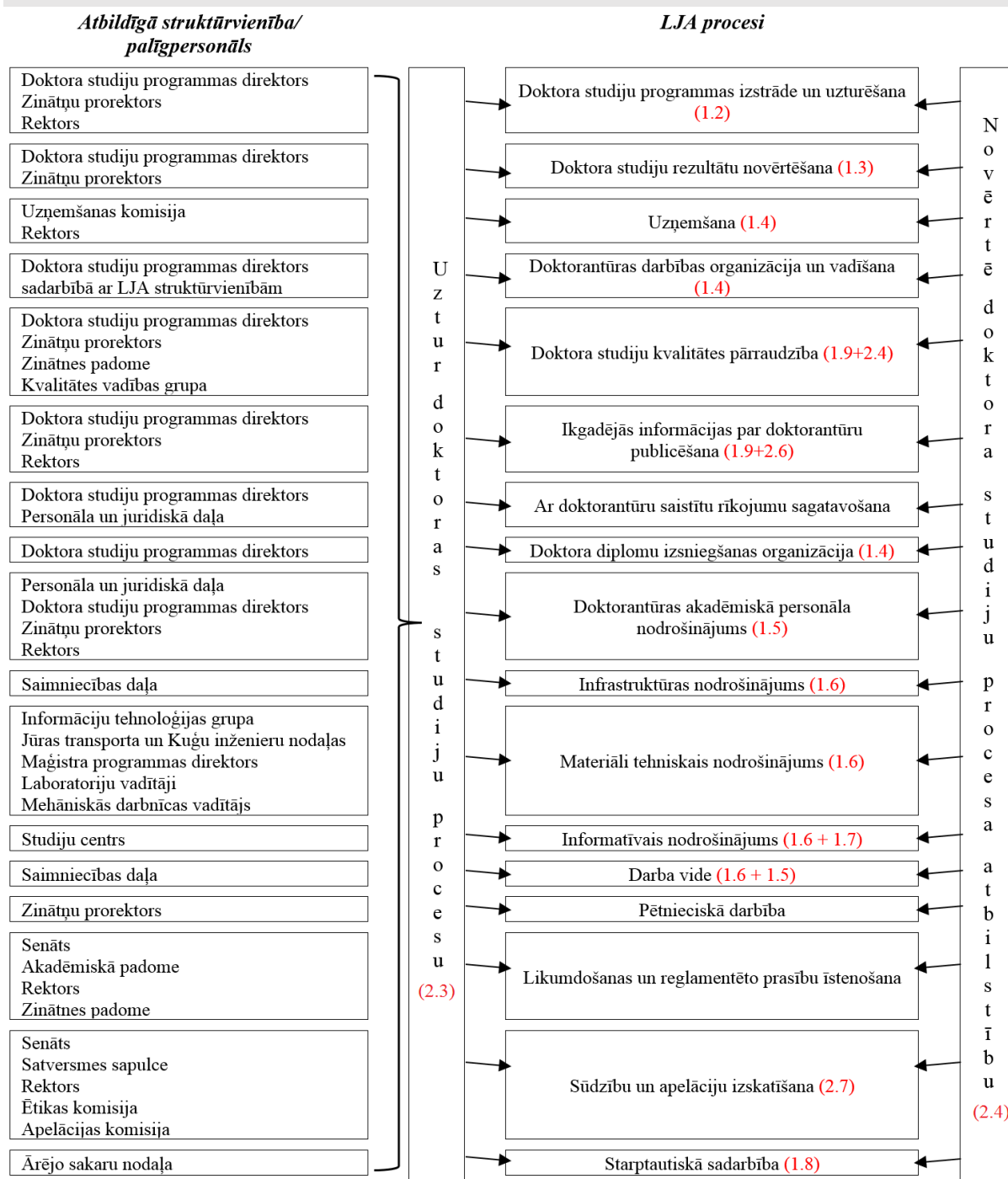
Prasība [2]: Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

Analīze

1. Studiju bāze, ietverot iesaistīto struktūrvienību (katedru, profesoru grupu, laboratoriju, institūtu u.c.) un nepieciešamo palīgpersonālu, ir apzināta un atbilstoša studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

Saskaņā ar Raksturojuma 4.1.4. nodaļā sniegto informāciju Studiju programmas īstenošanu nodrošinās LJA Jūras transporta nodaļa un Kuģu inženieru nodaļa. Katras struktūrvienības

uzdevumi Studijas programmas īstenošanā tiks noteikti atbilstoši to darbības pamatvirzieniem. Studiju programmas īstenošanā nepieciešamās apkalpojošās funkcijas nodrošinās LJA nodaļu palīgpersonāls. Detalizētāka informācija par Studiju programmas īstenošanā iesaistītajām struktūrvienībām un palīgpersonālu, kā arī par procesiem, par kuriem katrs no iesaistītajiem ir atbildīgs, ir ietverta shēmā “Struktūrvienību un palīgpersonāla uzdevumi doktora studiju programmas īstenošanā” (Raksturojuma 8. tabula):

Šī shēma ir balstīta LJA jau pastāvošā, labi funkcionējošā studiju programmu nodrošināšanas sistēmā. To, ka pastāvošā sistēma funkcionē labi, apliecina Raksturojuma 3.2.8. nodaļā minētais LJA īstenoto jūrnieku profesionālās sagatavošanas programmu augstais novērtējums no Eiropas Jūras drošības aģentūras puses. Apliecinājumu tam, ka šāds novērtējums patiešām ir bijis, var gūt Latvijas Jūras administrācijas tīmekļa vietnē, kur 22.03.2017. tika ziņots, ka

veiksmīgi noslēdzies Eiropas Jūras drošības aģentūras audits Latvijā. Nav pamata uzskatīt, ka attiecīgā sistēma nespēs nodrošināt atbilstošu studiju bāzi arī Studiju programmai. Ņemot vērā iepriekš minēto, atzīstams, ka studiju bāze ir apzināta un atbilstoša Studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

2. Informatīvā un metodiskā bāze, datubāzes un bibliotēkā pieejamā literatūra atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

Saskaņā ar Raksturojuma 2.2. nodaļā sniegto informāciju LJA bibliotēka nodrošina pieeju studiju virzienam atbilstošai informācijai studiju un pētniecības nolūkiem, piedāvājot bibliotēkas krājumā esošos informācijas resursus, kā arī pasūtot informācijas resursus no citām bibliotēkām. Bibliotēka lieto integrēto bibliotēku informācijas sistēmu ALEPH 500 un piedalās valsts nozīmes bibliotēku kopkataloga veidošanā.

Bibliotēka nodrošina studiju procesā nepieciešamo mācību un uzziņu literatūru, pieeju datu bāzēm (EBSCO, KR-CON, IMODOCS) un preses izdevumiem, sniedz pakalpojumus augstskolas studentiem un akadēmiskajam personālam – datorizētas darba vietas ikdienas studiju procesā, kopēšanas, drukāšanas u.c. pakalpojumus. Bibliotēkas krājuma komplektēšana notiek saskaņā ar LJA studiju programmām, kuras balstās uz STCW konvenciju (*International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers*) un sadarbībā ar LJA akadēmisko personālu. Kopējais augstskolas bibliotēkas dokumentu (fizisko vienību) kopskaits: 25757, t.sk. grāmatas – 23 016, elektroniskie dokumenti – 35, audiovizuālie dokumenti – 18, npublicētie dokumenti – 914. Bibliotēka piedāvā studentiem, mācībspēkiem, augstskolas darbiniekiem konsultācijas par e-pakalpojumu izmantošanu, apmācības informācijas meklēšanas prasmju pilnveidošanai, sniedz bibliogrāfiskās uzziņas, veido diplomdarbu/diplomprojektu un maģistra darbu sarakstus un uzglabā tos.

LJA mājaslapā ir pieejama informācija par bibliotēku, saite uz tās katalogu un izmantošanas noteikumiem, kā arī informācija par bibliotēkas jaunieguvumiem. Bibliotēkā studentu un pasniedzēju vajadzībām tiek abonēti nozares žurnāli.

LJA vizītes ietvaros bibliotēkas apskate nenotika, tādējādi ekspertiem nebija iespējams klātienē pārliecināties par bibliotēkā pieejamo literatūru. Integrētajā bibliotēku informācijas sistēmā ALEPH 500 esošā informācija liecina, ka liela daļa no literatūras, kas ir norādīta studiju kursu aprakstos, LJA bibliotēkas plauktos nav. Literatūra specializācijā kā tādā ir pieejama, bet tās apjoms varētu būt lielāks. Piemēram, pēc vārdiem “*marine engineering*” ALEPH 500 tiek atlasīti 32 LJA bibliotēkas plauktos pieejami literatūras avoti. Salīdzinājumam, pēc tiem pašiem vārdiem WMU bibliotēkas katalogā tiek atlasīts 231 bibliotēkas plauktos pieejams literatūras avots. Mazs uz vietas bibliotēkā esošu atbilstošu literatūras avotu skaits, it sevišķi studiju kursu aprakstos norādītās literatūras neesamība bibliotēkas plauktos, ir Studiju programmas trūkums. Tomēr, pirmkārt, doktorantiem nepieciešamos literatūras avotus ir iespējams nodrošināt starpbibliotēku sadarbības ietvaros, it sevišķi ņemot vērā, ka provizoriski LJA doktorantūrā vienlaikus būs maz studējošo, otrkārt, LJA abonētā EBSCO datu bāzi. Šī datu bāze ir spēcīgs papildinājums jebkurai akadēmiskajai kolekcijai, un tās plašums spēs nodrošināt piekļuvi arī informācijai, kas nepieciešama studiju kursu apguvei un zinātnisko darbu izstrādei Studiju programmas ietvaros, lai gan, protams, arī datu bāzu apjomu vēlams aizvien paplašināt. No Raksturojuma 7. tabulas izriet, ka LJA, bez EBSCO, pašlaik nodrošina piekļuvi vēl tikai divām datu bāzēm. Salīdzinājumam, WMU nodrošina piekļuvi 30 datu bāzēm.

LJA kā e-studiju vide tiek izmantota *Moodle* platforma. E-studiju vidē ir pieejami studiju kursi, kas tiek realizēti studiju plānos, un e-studiju sistēmu var lietot ikviens docētājs. E-studiju vide kalpo kā rīks, kas palīdz organizēt mācību procesu, ievietot mācību materiālus un organizēt pārbaudes darbus.

Kopumā informatīvo un metodisko bāzi var vērtēt kā pietiekamu, bet, apskatot studiju kursu aprakstu sadaļu “Studiju nodrošinājums”, redzams, ka izmantojamo informācijas avotu sarakstos daudzosursos uzrādīti novecojuši, nepilnīgi aprakstīti resursi, turklāt jāpārdomā, vai šie resursi ir atbilstoši attiecīgi latviešu vai angļu valodās docējamajiem kursiem un vai šie resursi ir pieejami bibliotēkā. Šinī sakarā šī atzinuma VII nodaļā ir ietvertas gan īstermiņa, gan ilgtermiņa rekomendācijas.

3. Finansiālā bāze un studiju programmas izmaksas ir atbilstošas studiju programmas vajadzībām un īstenošanas nosacījumiem, studiju programmas finansēšanas avoti ir apzināti, un finanšu resursi nodrošina studiju programmas īstenošanu studiju rezultātu sasniegšanai.

LJA finansējumu veido valsts budžeta finansējums, pašu ieņēmumi, publiskais finansējums, t.i., ieņēmumi, īstenojot projektus, juridisko un fizisko personu ziedojumi un dāvinājumi. Aptuveni 50% no LJA budžeta augstākajai izglītībai ikgadēji veido pašu ieņēmumi no maksas pakalpojumiem, kas dod iespēju LJA veicināt arī jaunus attīstības virzienus, t.sk. arī jaunas studiju programmas bez sākotnējā valsts finansējuma.

Raksturojuma 2.3. nodaļā LJA norāda, ka attiecībā uz licencējamo studiju programmu ir panākta vienošanās ar IZM par LJA mērķdoktorantūras vietu valsts budžeta dotāciju pārcelšanu uz LJA doktora studiju programmu vismaz 8 vietu apjomā. Gadījumā, ja plānotais finansējums netiks iegūts laikā vai pilnā apmērā, LJA sola finansēt studiju vietas uz sava rēķina.

LJA struktūrvienības ir motivētas piesaistīt papildu ārējo finansējumu, piemēram, projektu veidā. Tas sniedz papildu iespējas struktūrvienībai segt tās izdevumus un nodrošināt nepieciešamo attīstību. Struktūrvienību finanšu resursi ietilpst LJA budžetā.

LJA finansējuma sadales metodika lielā mērā ir balstīta uz tiem rādītājiem, kādus izmanto IZM, piešķirot finansējumu. Studiju programmas tiek finansētas no valsts dotācijas noteikta skaita speciālistu sagatavošanai un studentu veiktajiem maksājumiem. Studiju programmas izdevumu aprēķins notiek ikgadēji saskaņā ar apstiprināto tāmi konkrētai studiju programmai, izejot no studentu skaita un plānotajiem izdevumiem.

Raksturojumam ir pievienota Studiju programmas izmaksu tāme, diemžēl tā veikta tikai pirmajam studiju gadam, pieņemot, ka maksas studenta studiju maksa būs 3240 EUR akadēmiskajā gadā.

Pirmajā studiju gadā vairāk nekā 80% no šīs summas paredzēti mācībspēku atalgojumam (ieskaitot darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas), bet nav redzams, par kādu naudu tiks veikta pētniecība, publicēšanās utt. Otrajam un nākamajiem studiju gadiem izdevumu procentuālais sadalījums varētu būt cits, jo ir mazāk studiju kursu, bet tas nekur tāmē nav atspoguļots. Tāpat tāme ir sastādīta, rēķinot uz vienu studentu, bet tas arī nav korekti, jo tad mācībspēkam stundā tiek paredzētsniecīgs atalgojums. Nav arī skaidrs, vai 3240 EUR akadēmiskajā gadā ir studiju maksa abām studiju plūsmām, jo ārvalstu studentiem tā parasti ir atšķirīga. Un inženierzinātņu doktora studiju programmās ārvalstniekiem tā parasti krietni pārsniedz iepriekš minēto skaitli.

Nemot vērā minēto, pastāv šaubas, vai LJA ir rūpīgi izvērtējusi Studiju programmas izmaksas. Šinī sakarā šī atzinuma VII nodaļā ir ietverta īstermiņa rekomendācija. Tajā pašā laikā nav pamata apgalvot, ka plānotās Studiju programmas izmaksas ir neatbilstošas Studiju programmas vajadzībām un īstenošanas nosacījumiem un finanšu resursi nenodrošina studiju programmas īstenošanu studiju rezultātu sasniegšanai.

4. Materiāltehniskā bāze un tās pieejamība studējošajiem un mācībspēkiem ir atbilstoša studiju programmas specifikai un īstenošanai.

LJA ir nepieciešamā mūsdienīga materiāltehniskā bāze Studiju programmas nodrošināšanai, piemēram, uz simulācijām bāzētas globālās jūras briesmu un glābšanas sistēmas (GMDSS), elektronisko jūras karšu displeja un informācijas sistēmas (ECDIS), automātiskie radiolokācijas kursa nospraušanas līdzekļi (ARPA), navigācijas un radiosakaru treniņi, kuģa mašīntelpas un kuģa mehānismu vadības sistēmu treniņi, kuģu noturības NAPA simulācijas laboratorija, jūras kravu pārvadājumu simulācijas laboratorija *Liquid Cargo Handling*, virtuālās realitātes kuģošanas drošības laboratorija u.c. Tāpat apmācībai ir pieejamas laboratorijas, kas aprīkotas ar 3D printeri, darbgaldiem (virpas, frēzmašīnas, universālie darbgaldi), atslēdzniecības, metināšanas, elektroaprīkojuma apkopes darbnīcām, kā arī ierīkota materiālu fizikālo īpašību testēšanas laboratorija. Ir izveidota arī ķīmisko tankkuģu kravas tanku pārklājumu un balasta ūdens apstrādes testēšanas laboratorija, kā arī spēka hidraulikas un pneimatikas laboratorija.

Projekta SAM 8.2.1. ietvaros LJA plānots izveidot kuģa glābšanas laivu ārpustelpu izmēģinājumiem reālos apstākļos.

Projekta SAM 1.1.1.3. ietvaros tiek veidotas vēl vairākas laboratorijas saskaņā ar LJA pētniecības virzieniem: kuģu prototipu izstrādei un testēšanai; kuģu sistēmu, t.sk. elektrisko un automatizācijas sistēmu prototipu izstrādei un testēšanai; kuģu navigācijas un radiosakaru sistēmu prototipu izstrādei un testēšanai; kuģu enerģētisko iekārtu un to sistēmu prototipu izstrādei un testēšanai; sašķidrinātās gāzes un alternatīvo enerģētisko iekārtu prototipu izstrādei un testēšanai; tālvadības sistēmu prototipu izstrādei un testēšanai; ostas procesu imitācijai un analīzei, tauvošanās un manevrēšanas, vilkšanas procesu optimizācijai; mobilo un datnes pārraides tehnoloģiju un kiberdrošības izpētei kuģošanas digitalizācijas procesos, kā arī ostu tehnikas un hidrobūvju prototipu izstrādei un testēšanai.

LJA priekšrocība ir tās atrašanās vieta – ostas un nozares aktīvās industrijas tuvums, kā arī resursu koncentrācija vienā vietā. Tomēr LJA ēkas ir nodotas ekspluatācijā laika posmā no 1956. gada līdz 1979. gadam, bet LJA attīstības un pārvaldības stratēģijas ietvaros tika novirzīts nepietiekams finansējuma apjoms infrastruktūras un materiāltehnisko līdzekļu uzturēšanai un atjaunošanai, attiecīgi veiktie ieguldījumi ir sadrumstaloti.

2019. gada jūnijā tika parakstīts projekta Nr. 4.1.2.1/18/I/021 līgums par Jūrskolas ēkas Lielupes ielā 1 k-8 energoefektivitātes paaugstināšanu, kurā tika saņemts finansējums no Eiropas Reģionālās attīstības fonda 539 000 EUR apmērā. 2019. gada decembrī tika parakstīts projekta Nr. 4.1.2.1/18/I/048 līgums par LJA ēkas Flotes ielā 12 k-4 energoefektivitātes paaugstināšanu, kurā saņemts finansējums no Eiropas Reģionālās attīstības fonda 751 000 EUR apmērā. Ir plānota arī pārējo LJA ēku renovācija.

Līdz ar to var apgalvot, ka materiāltehniskā bāze ir vai tuvākajā laikā būs atbilstoša Studiju programmas specifikai un īstenošanai. Arī materiāltehniskās bāzes apskate LJA vizītes laikā pārliecināja, ka šī bāze veicinās sekmīgu zinātnisko darbu izstrādi. Tika gūta pārliecība arī par to, ka materiāltehniskā bāze gan studējošajiem, gan mācībspēkiem būs viegli pieejama.

Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai [2]

Studiju bāze ir apzināta un atbilstoša Studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

Informatīvā un metodiskā bāze, datubāzes un bibliotēkā pieejamā literatūra kopumā atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem, bet datubāzēs un it īpaši bibliotēkā uz vietas

pieejamo literatūras avotu skaitu vajadzētu palielināt, kā arī studiju kursu aprakstu sadaļas “Studiju nodrošinājums” vajadzētu rūpīgi pārskatīt gan saturiskā, gan noformējuma ziņā.

Studiju programmas finansēšanas avoti ir apzināti. Attiecībā uz Studiju programmas izmaksām nav pamata apgalvot, ka tās ir neatbilstošas Studiju programmas vajadzībām un īstenošanas nosacījumiem, bet pastāv šaubas, vai izmaksas ir rūpīgi izvērtētas.

Materiāltehniskā bāze un tās pieejamība studējošajiem un mācībspēkiem ir vai tuvākajā laikā būs atbilstoša Studiju programmas specifikai un īstenošanai.

Stiprās puses:

1. Spēcīga studiju bāze.
2. Daudz mūsdienīgu trenažieru, laboratoriju un darbnīcu.

Vājās puses:

1. Mazs uz vietas LJA bibliotēkā esošu Studiju programmai atbilstošu literatūras avotu skaits.
2. Studiju kursu aprakstu sadaļā “Studiju nodrošinājums” vairākosursos izmantojamo informācijas avotu sarakstos uzrādīti novecojuši un/vai nepilnīgi aprakstīti resursi, turklāt nav pārliecības, vai šie resursi ir atbilstoši attiecīgi latviešu vai angļu valodās docējamajiem kursiem un vai šie resursi ir pieejami bibliotēkā.
3. Studiju programmas tāme rada šaubas, vai Studiju programmas izmaksas ir rūpīgi izvērtētas.

Kritēriju novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.		X		
2.		X		
3.		X		
4.		X		

Prasības [2] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	LJA resursu un nodrošinājuma bāze (studiju, informatīvā, finansiālā, materiāltehniskā) ir pietiekama Studiju programmas rezultātu sasniegšanai.
	X			

III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms

Prasība [3]: Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst studiju programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem.

Analīze

1. Studiju saturs ir aktuāls un atbilst nozares un/vai zinātnes tendencēm, kā arī atbilst attiecīgo normatīvo aktu prasībām. Studiju kursu saturs ir savstarpēji salāgots un nodrošina studiju kursu un studiju programmas rezultātu sasniegšanu.

Šī atzinuma I nodaļā eksperti jau konstatēja, ka studiju saturs ir aktuāls un atbilst nozares un zinātnes tendencēm, it sevišķi tendencei veikt aizvien vairāk pētījumu tehnoloģiju un inovāciju jomā. Zinātniskās darbības aktualitātes tiek inkorporētas ar pētniecības norisi nozares ietvaros – doktorantus iespējams nodarbināt dažādos sadarbības projektos, pētniecībā pēc nozares pasūtījuma un sadarbībā ar citām jūrniecības iestādēm.

Uzteicams solis sadarbības integrācijā ir izveidotais ideju bankas projekts – platforma ar galveno mērķi savienot nozares jomas ar potenciāliem pētniekiem, veicinot sadarbību un studējošo iesaisti dažāda veida projektos pēc pašu iniciatīvas. Šo sadarbību plānots arī izvērst starp dažādām augstākās izglītības iestādēm. Šādas iniciatīvas padara pētnieciskās darbības iespējas pieejamākas un vienkāršo piedalīšanos tajās.

Raksturojumam pievienotajā studiju kursu kartējumā norādīti šādi sasniedzamie rezultāti:

Zināšanas:

- **Z1** Spēj pierādīt, ka pārzina un izprot aktuālās jūrniecības un ar jūras transportu saistītās zinātniskās teorijas un atziņas;
- **Z2** Pārvalda pētniecības metodoloģiju un mūsdienu pētniecības metodes jūras transporta jomā un dažādu transporta jomu saskarē;
- **Z3** Spēj dot ieguldījumu teorijas vai tehnoloģijas attīstībā jūras inženiersistēmās un/vai viedo ostu tehnoloģijās;
- **Z4** Spēj orientēties jūrniecības darbību reglamentējošajos dokumentos, kā arī pārzina jūrniecības nozares ieinteresētās puses un to savstarpējā mijiedarbība;
- **Z5** Spēj raksturot jaunākās pasaules pētniecības tendences jūrniecībā.

Prasmes:

- **P1** Spēj patstāvīgi izvērtēt un izvēlēties zinātniskiem pētījumiem jūras transporta jomā atbilstošas metodes pētījumu veikšanai starptautiskā līmenī;
- **P2** Spēj patstāvīgi veikt zināšanu robežu paplašināšanu vai dot jaunu izpratni esošām zināšanām jūras transporta jomā un to lietošanām praksē, īstenojot oriģinālpētījumu starptautiski citējamu publikāciju līmenī;
- **P3** Spēj gan mutiski, gan rakstiski komunicēt par savas zinātniskās darbības jomu jūras inženiersistēmās un/vai viedo ostu tehnoloģijās ar plašākām zinātniskajām aprindām un sabiedrību kopumā;
- **P4** Spēj patstāvīgi paaugstināt savu zinātnisko kvalifikāciju, īstenojot zinātniskos projektus jūras transporta jomā, gūstot zinātnes nozares starptautiskiem kritērijiem atbilstošus sasniegumus;
- **P5** Spēj vadīt pētnieciskus vai attīstības uzdevumus jūras transporta sistēmu uzņēmumos, iestādēs un organizācijās, kur nepieciešamas plašas pētnieciskās zināšanas un prasmes.

Kompetences:

- **K1** Spēj uzņemties pētījuma zinātniskā vadītāja lomu, plānot un organizēt zinātniskās komandas darbu, t.sk. starpnozaru vidē pētījuma mērķu sasniegšanai;
- **K2** Spēj, veicot patstāvīgu kritisku analīzi, sintēzi un izvērtēšanu, risināt nozīmīgus pētnieciskos vai inovāciju uzdevumus jūrniecībā;
- **K3** Spēj patstāvīgi identificēt un analizēt vajadzību pēc zināšanām, tehnoloģiju attīstību un izmaiņām lēmumu pieņemšanas procesiem un operatīviem lēmumiem;
- **K4** Spēj patstāvīgi izvirzīt pētījumu ideju, plānot, strukturēt un vadīt liela apjoma zinātniskos projektus jūras inženiersistēmās un/vai viedo ostu tehnoloģiju jomā, t.sk. starptautiskā kontekstā;
- **K5** Spēj izplatīt pētījumu un attīstības rezultātus izmantojot nacionālās un starptautiskās publikācijas un konferenču prezentācijas kā arī sabiedrībai pieejamā veidā.

No augstākminētā var novērot, ka Studiju programmas ietvaros plānots segt studējošo praktisko (t.i., nozares) zināšanu bāzi (Z1-Z5), kā arī prasmes un kompetences, kas saistītas ar pētnieciskās darbības veikšanu un akadēmisko jaunradi. Šeit jāmin, ka vairākas no minētajām prasmēm un kompetencēm, kas saistītas ar zinātniskās darbības veikšanu un tās rezultātu publicēšanu (piemēram, zinātnisko projektu plānošana, pētniecības veikšana, pētījumu rezultātu izplatība) plānots veikt galvenokārt C daļas kursu un A daļas kursa “Zinātniskā eksperimenta plānošana un datu analīze” ietvaros. Apskatot šī A daļas kursa aprakstu, var novērot, ka kursā paredzēts padziļināti apgūt eksperimentu veikšanu, savukārt kursa aprakstā un kursa kalendārajā plānā nav redzams, kā tiks sniegtas tādas minētās kompetences kā zinātniskās darbības vadīšana (K1) vai zinātniskās darbības rezultātu izplatīšana (K5). Ņemot vērā prasmes un kompetences, kas tika norādītas, šis zināšanu loks būtu jāpaplašina, neatstājot to uz promocijas darba izstrādes procesu kā galveno šo prasmju un kompetenču atslēgu, it īpaši ņemot vērā, ka tiks piedāvāta iespēja C daļasursos izvēlēties kursu no otra B daļas moduļa. Respektīvi, no studiju kursu aprakstiem redzams, ka atsevišķu studiju kursu saturs nenodrošina visu to zināšanu, prasmju un kompetenču sasniegšanu, kas attiecībā uz šo studiju kursu norādītas studiju kursu kartējumā un studiju kursa aprakstā. Šinī sakarā šī atzinuma VII nodaļā ir ietverta ilgtermiņa rekomendācija.

Kopumā studiju saturs ir izveidots atbilstoši programmas mērķiem attīstīt studējošo spēju darboties nozares pētniecības sfērā, ko atbalsta arī darba devēju pārrunu laikā gūtais priekšstats, ka doktora grāda ieguvēji jūrniecības jomā, kas spēj darboties ar lielapjoma projektiem nozares vajadzību apmierināšanai, ir nozares attīstībai nepieciešami. Jāpiebilst gan, ka prasmes, kas saistītas ar zinātniskās darbības veikšanu un tās tālāko ceļu, būtu nepieciešams attīstīt. Šinī sakarā šī atzinuma VII nodaļā ir ietverta ilgtermiņa rekomendācija.

2. Studiju programmas īstenošanas mehānisms nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu, ietverot studentcentrētas mācīšanās principus, studējošo prakses (ja piemērojams) organizēšanas nosacījumi un sniegtais atbalsts studējošajiem ir noteikts un integrēts studiju programmas saturā.

Studiju programmas ietvaros tiek izšķirtas divas specializācijas – *Jūras inženiersistēmas un to tehniskā ekspluatācija* un *Viedo ostu tehnoloģijas*, veidojot divus dažādus moduļus studiju plānā. Studiju pamatplānā norādīts, ka abiem moduļiem nodrošināta izvēle ierobežotās izvēles kursu ziņā, B daļā piedāvājot 9 kursus *Jūras inženiersistēmas un to tehniskā ekspluatācija* modulī un 8 kursus *Viedo ostu tehnoloģijas* modulī, kredītpunktu ietvaros ļaujot izvēlēties 3 no kursiem katrā modulī (18 KP kopā,ursos 6 KP katrā), kā arī nodrošināta C daļas kursu pieejamība (gan kursi no otra moduļa, gan citi kursi), tādējādi nodrošinot adekvātu individuālas izvēles klāstu.

Raksturojuma 3.2.3. nodaļā teikts, ka studentcentrētas izglītības metodika, kas tiks pielietota studiju procesā, ietver sevī tādus principus kā pieeju individualitāte, pedagoģisko metožu daudzveidība, vērtēšanas procedūru kvalitatīvu norisi un studentu kritikas izskatīšanas procedūras. Studējošie komentē, ka individuālu pieeju un katram studentam piemērotas mācību metodes ļauj piedāvāt neliels LJA studentu skaits. Savukārt jāmin arī, ka pārrunas ar mācībspēkiem un studējošajiem LJA vizītes laikā atklāja trūkumus studentcentrētas izglītības jomā – varēja novērot, ka nav nostiprināta vienota izpratne par studentcentrētas izglītības principiem un tiem atbilstošajām studiju darba pieejām, kā arī jāmin pārbaudījumu diversificēšanas nepieciešamība (skat. kursu aprakstu 5. punktu – Novērtēšanas metodes) un balanss starp dažādotām mācību metodēm kā nepieciešami uzlabojumi. Šinī sakarā šī atzinuma VII nodaļā ir ietverta ilgtermiņa rekomendācija.

Studiju programmas īstenošana cieši saistīta ar profesionālo darbību un nozares vajadzībām. Kā jau minēts 1. kritērija analizē, ir ieviesti un jau veiksmīgi darbojas mehānismi, kas nodrošinātu doktorantu iesaisti pētniecībā un nozares darbībā, tādējādi sniedzot praktiskas zināšanas un prasmes darba gaitā. Šī darbība tiek nodrošināta ar dažādu fondu un sadarbības projektu piesaisti, kuros iesaistās gan mācībspēki, gan studējošie, tā nodrošinot doktorantus ar iespējām nostiprināt iegūtās zināšanas un attīstīt tās pētniecības ceļā. Šo iesaisti papildina tas, ka programmas mērķu izpildei plānots piesaistīt nozares speciālistus, tādējādi turpinot sasaisti starp jomas profesionāļiem un studējošajiem.

3. Augstskolā/koledžā ir izveidota kvalitātes nodrošināšanas sistēma, kurā noteiktie principi, tiek ievēroti arī licencējamajā studiju programmā, kā arī ievēroti Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standarti.

Kopumā LJA darbības veikšana saskaņā ar ESG standartiem un kvalitātes nodrošināšanas sistēmas priekšrakstiem ir optimāla, norādot uz dažām sekojošām nepilnībām.

Raksturojumā un interviju laikā norādīts, ka LJA Doktorantu skolas ietvaros tiks izmantota esošā kvalitātes vadības sistēma. Šobrīd LJA izmanto sertificētu, pēc ISO 9001 modeļa veidotu kvalitātes sistēmu, kas, vadoties pēc ISO sniegtā apraksta, balstās uz 7 principiem – fokusu uz klientu, mērķtiecīgu vadību, uzlabotu darbinieku komunikāciju, funkcionālu procesu menedžmentu, attīstības metodiku, pierādījumos bāzētu lemšanas procesu un iesaistīto pušu attiecību menedžmentu. LJA ir ieviesusi metodiku un standartizētas procedūras dažādām situācijām. Tiek veikta regulāra risku analīze un iekšējā kvalitātes izvērtēšana, regulāri ievākti dati caur studējošo aptaujām, kā arī ir izveidoti nepieciešamie mehānismi atskaides sistēmām (vadības atskaides, pašnovērtējuma ziņojumi, auditoru piesaiste).

Kvalitātes nodrošināšanas dokumenti nav publiski pieejami, lai gan to rekomendē ESG standarta un vadlīniju 1. daļas 1. apakšpunkts. Programmas plānošanas un ieviešanas procedūra atbilst normatīvos noteiktajai kārtībai, tomēr, atsaucoties uz šī atzinuma I nodaļā minēto, augstskolas stratēģijā nav sasaistes ar šādas programmas izveidošanu.

Atsaucoties uz iepriekšējā kritērija analīzi, studentcentrētas izglītības pieeju realizācijai LJA iespējami uzlabojumi, galvenokārt fokusējoties uz pasniedzēju kompetenču celšanu šajās jomās, lai nodrošinātu apzinātu, mērķtiecīgu darbību attiecīgo studiju metožu un pieeju lietošanai.

Studējošo imatrikulācijas, studiju un visbeidzot grāda piešķiršanas fāzes atbilst Latvijas normatīvajiem aktiem un notiek, vadoties pēc LJA iekšējo normatīvu un procedūru priekšrakstu dotajiem soļiem. Neviens no šiem normatīvajiem aktiem gan nav publiski pieejams augstskolas mājaslapā. Šinī sakarā šī atzinuma VII nodaļā ir ietverta ilgtermiņa rekomendācija.

4. Studējošie, absolventi, darba devēji un/ vai nozares darba devēju organizācijas un citas nozares organizācijas ir iesaistītas studiju programmas izveidē un iesaiste plānota arī turpmākā programmas pilnveidē (t.s. darbs ar studējošo un darba devēju aptauju rezultātiem).

Attiecībā uz studējošo, absolventu, darba devēju un/vai nozares darba devēju organizāciju un citu nozares organizāciju iesaisti Studiju programmas izveidē šī atzinuma I nodaļā eksperti jau secināja, ka minētās personas bija iesaistītas Studiju programmas izveidē, tomēr šī iesaiste varēja būt plašāka un aktīvāka.

Attiecībā uz plānoto studējošo iesaisti turpmākā programmas pilnveidē LJA vizītes laikā tika noskaidrots, ka LJA notiek studējošo aptaujāšana (par studiju kursu kvalitāti u.tml.), un šīs aptaujāšanas ietvaros ir iespējams izteikt ierosinājumus turpmākai programmas pilnveidei. Visi ierosinājumi tiek rūpīgi izskatīti. Attiecībā uz plānoto darba devēju un citu ārējo ekspertu iesaisti turpmākā programmas pilnveidē ir redzams, ka LJA sadarbība ar attiecīgajām personām ir laba (to pierāda atbalsta vēstules, sadarbība jūrnieku profesionālās sagatavošanas programmu un pētniecības projektu ietvaros u.tml.), tādējādi pienesums no šo personu puses arī doktora studiju programmas turpmākā pilnveidē ir ļoti ticams. Vizītes laikā tika arī norādīts, ka nozares pārstāvji tiks iesaistīti studiju procesā kā pasniedzēji un vieslektori savas specialitātes ietvaros, tādējādi nodrošinot profesionālo prasmju sniegšanu programmas ietvaros.

Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai [3]

Studiju saturs ir aktuāls un atbilst nozares un zinātnes tendencēm, kā arī atbilst attiecīgo normatīvo aktu prasībām. Viena relatīvi nebūtiska (ar studiju kursu aprakstu noformējumu saistīta) neatbilstība ir atrunāta šī atzinuma V nodaļā. Kopumā ņemot, studiju kursu saturs ir savstarpēji salāgots un nodrošina studiju kursu un Studiju programmas rezultātu sasniegšanu, tomēr atsevišķu studiju kursu saturu šajā ziņā vēlams uzlabot.

Studiju programmas īstenošanas mehānisms nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu, ietverot studentcentrētas mācīšanās principus, tomēr vēlams veicināt šo principu izpratni un to tālāku ieviešanu Studiju programmas īstenošanas mehānismā.

LJA ir izveidota kvalitātes nodrošināšanas sistēma, kurā noteiktos principus plānots ievērot arī Studiju programmā. LJA tiek ievēroti ESG 1. daļas standarti, tomēr atsevišķām vadlīnijām netiek sekots.

Studējošie, absolventi, darba devēji un nozares organizācijas ir iesaistītas Studiju programmas izveidē, un iesaiste plānota arī turpmākā programmas pilnveidē un studiju organizēšanā, bet šo iesaisti vēlams paplašināt.

Stiprās puses:

1. Programmas profesionālo aspektu inkorporēšana akadēmiskajā darbā, veidojot studiju saturu, kas ir aktuāls nozarē un inovatīvs.
2. Studējošo nodrošinājums ar pētniecības iespējām, piedāvājot dažādus mehānismus studējošo iesaistes pētnieciskajā darbībā nodrošināšanai.
3. LJA kvalitātes vadība ir strukturēta, atbilst mūsdienīgas izglītības vajadzībām un piedāvā standartizēti realizējamus risinājumus.

Vājās puses:

1. Studiju kursu aprakstu noformējumā novērojamas neatbilstības normatīvajiem aktiem.
2. Mācībspēku izpratne par studentcentrētas izglītības pamatprincipiem un tās veicināšanu ir nepilnīga.

Kritērija novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.		X		
2.		X		
3.		X		
4.		X		

Prasības [3] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst studiju programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Studiju programmas saturs ir savstarpēji salāgots un ar atbilstošu Studiju programmas īstenošanas mehānismu, tai skaitā pastāvošās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, palīdzību nodrošina Studiju programmas rezultātu sasniegšanu.
	X			

IV. Mācībspēki

Prasība [4]: Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.

Analīze

1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku atlases kritēriji ir atbilstoši studiju programmas un studiju kursu specifikai.

No Raksturojuma 4.1.1. nodaļas izriet, ka Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku atlases kritēriji ir šādi:

- visiem: doktora grāds, izņemot gadījumus, kad tiek pieaicināti augsta līmeņa jomas eksperti noteiktu studiju kursu vadīšanai;
- zinātnisko darbu vadītājiem: doktora grāds; veiksmīga akadēmiskā pieredze; aktīvs pētnieciskais darbs ar atbilstošu zinātnisko kompetenci.

Visi šie kritēriji atzīstami par atbilstošiem Studiju programmas un studiju kursu specifikai. Ir ņemts vērā, ka visiem mācībspēkiem vajadzētu būt augstākai kvalifikācijai nekā studējošajiem, un mācībspēkiem, kas vada zinātniskos darbus, vajadzētu būt plašai un veiksmīgai pieredzei zinātniskajā darbā attiecīgajā jomā. Mācībspēki, ko plānots iesaistīt Studiju programmas īstenošanā, šiem kritērijiem atbilst (skat. 2. kritērija analīzi).

Tomēr būtu labāk, ja mācībspēku atlases kritēriji būtu noteikti skaidrāk un detalizētāk: doktora grāds kādā nozarē nepieciešams, lai pasniegtu noteiktu studiju kursu; kas pierāda, ka mācībspēkam ir “veiksmīga” akadēmiskā pieredze; kas pierāda, ka mācībspēks veic “aktīvu” pētniecisko darbu u.tml. Šinī sakarā atzinuma VII nodaļā ir ietverta ilgtermiņa rekomendācija.

2. Mācībspēku kvalifikācija nodrošina studiju programmas rezultātu sasniegšanu.

Saskaņā ar Raksturojumam pievienoto Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku sarakstu Studiju programmas īstenošanā tiks iesaistīti 24 mācībspēki:

- 9 profesori (1 LJA emeritētais profesors, vadošais pētnieks; 5 LJA profesori, vadošie pētnieki; 1 LJA viesprofesors; 1 RTU profesors; 1 Klaipēdas Universitātes profesors);
- 10 asociētie profesori (1 LJA asociētais profesors, vadošais pētnieks; 3 LJA asociētie profesori, pētnieki; 3 LJA asociētie profesori; 1 RTU asociētais profesors; 2 Klaipēdas Universitātes asociētie profesori);
- 3 vadošie pētnieki (1 LJA vadošais pētnieks; 1 RTU vadošais pētnieks, docents; 1 RTU vadošais pētnieks);
- 2 LJA pētnieki.³

Raksturojumam pievienotie mācībspēku CV apliecina, ka visiem mācībspēkiem ir atzītās augstskolās (RTU, Latvijas Universitātē, Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmijā u.c.). iegūti doktora grādi atbilstošā specialitātē. LJA ir apliecinājusi, ka visu mācībspēku kvalifikācija atbilst normatīvajā regulējumā izvirzītajiem kritērijiem. Turklāt absolūtais vairākums no mācībspēkiem ir vēlēts akadēmiskajos amatos savās augstskolās (LJA, RTU un Klaipēdas Universitātē). Tādējādi nav pamata apšaubīt viņu zinātnisko, pedagoģisko un organizatorisko kvalifikāciju. Plānotā mācībspēku komanda nodrošinās augstu studiju kvalitāti un Studiju programmas rezultātu sasniegšanu. Tomēr mācībspēku zinātniskajai aktivitātei būtu jāpievērš lielāka uzmanība (skat. 3. kritērija analīzi).

3. Augstskola/koledža nodrošina mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanu un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanu.

Atbilstoši LJA darbības galvenajam mērķim viens no akadēmijas pamatuzdevumiem ir lietišķo pētījumu īstenošana un attīstīšana. Jau pamatlīmeņa un maģistrantūras studijās īpaša uzmanība tiek pievērsta studiju procesa sasaistīšanai ar pētniecisko darbību, kas galvenokārt īstenojas kā atsevišķi pētnieciskie elementi laboratorijas un praktiskajos darbos, kā arī studiju darbos un projektos. Tiek vadīti arī promocijas darbi RTU doktorantiem. Lai nodrošinātu mācībspēku spēju vadīt šādus darbus, LJA katru gadu rīko starptautisku zinātnisku konferenci, augstskolai ir pašai savs zinātnisko rakstu krājums „JOURNAL OF MARITIME TRANSPORT AND ENGINEERING”. Šobrīd tas ir elektronisks zinātnisks izdevums, taču tiek veikts darbs, lai šo zinātnisko izdevumu iekļautu *Scopus* datu bāzē.

Tiek realizēts projekts Nr. 8.2.2.0/18/A/020 “Pasākumi Latvijas Jūras akadēmijas akadēmiskā personāla atjaunotnes, starptautiskās sadarbības un kompetenču pilnveides veicināšanai” ar mērķi stiprināt LJA akadēmiskā personāla profesionālo un pētniecisko kapacitāti, nodrošinot personāla atjaunotni, starptautisko sadarbību un kompetenču pilnveidi, tādējādi veicinot ciešāku akadēmiskās vides sadarbību ar industriju, kā arī modernas un nākotnes darba tirgus prasībām atbilstošas izglītības sistēmas attīstību Latvijā. Projekta ietvaros ir piesaistīti 6 doktoranti akadēmiskajam darbam. Plānots, ka piesaistītie doktoranti turpinās akadēmisko darbību LJA un tiks ievēlēti akadēmiskajā amatā. Doktorantu iesaiste akadēmiskajā darbā ir

³ Raksturojuma 10. tabulā norādītie personu amati vietām atšķiras no Raksturojumam pievienotajā Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku sarakstā norādītajiem personu amatiem.

būtiska, lai nodrošinātu personāla atjaunotni, kā arī jaunāko nozares tehnoloģiju integrēšanu studiju procesā, nodrošinot kvalitatīvu zināšanu pārnesi. Tāpat projekta ietvaros ir piesaistīti 4 ārvalstu akadēmiskā personāla pārstāvji, kas ļaus LJA stiprināt starptautiskās sadarbības tīklus, nostiprinot savas pozīcijas kā zināšanu centru Baltijā un Austrumeiropā.

Projekta ietvaros paredzēts īstenot akadēmiskā personāla kompetenču pilnveidošanas pasākumus, kas plānoti 4 virzienos: profesionālās angļu valodas mācības, specializētas mācības, stažēšanās pie komersanta. Kā jau tas tika minēts atzinuma I nodaļā, visas šīs aktivitātes liecina par LJA patiesu apņemšanos paaugstināt sava akadēmiskā personāla kvalifikāciju. Vienīgi varētu vēlēties, lai mācībspēki tiktu aktīvāk informēti par dažādām kvalifikācijas celšanas iespējām.

Vienlaikus jāatzīmē, ka, izanalizējot mācībspēku CV, kā arī pieejamās publikāciju datu bāzes, var secināt, ka LJA pētnieku aktivitāte publikāciju sagatavošanā pēdējos gados nav pietiekama – vairāki mācībspēki ir bijuši neaktīvi tieši pēdējo 6 gadu laikā, vairākiem ir publikācijas tikai konferenču rakstu krājumos, bet ne žurnālos. Tas viss tuvākajā laikā var traucēt gan ievēlēšanai/pārvēlēšanai akadēmiskajos amatos, gan arī LZP eksperta tiesību iegūšanai, par ko liecināja arī vizītes laikā veiktās pārrunas ar mācībspēkiem, no kuriem dažiem LZP eksperta statuss ticis atteikts.

Tāpat mācībspēkiem un pētniekiem būtu nepieciešams sakārtot un sasaistīt savus autoru profilus *Scopus*, *Web of Science ResearcherID* un *ORCID* datu bāzēs, kas atvieglotu darbinieku pētnieciskās aktivitātes izsekošanu, kontroli un pilnveidošanu. Šinī sakarā šī atzinuma VII nodaļā ir ietvertas ilgtermiņa rekomendācijas.

Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai [4]

Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku atlases kritēriji ir atbilstoši Studiju programmas un studiju kursu specifikai, tomēr šos kritērijus vēlams noteikt skaidrāk un detalizētāk. Mācībspēku kvalifikācija nodrošina Studiju programmas rezultātu sasniegšanu. LJA nodrošina mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanu un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanu, tomēr augstskolai vēl ir ļoti plašas izaugsmes iespējas un izaicinājumi gan mācībspēku pedagoģiskās, gan zinātniskās kvalifikācijas paaugstināšanā.

Stiprās puses:

1. Studiju programmas īstenošanā bez LJA mācībspēkiem iesaistīti citu Latvijas un ārvalstu augstskolu mācībspēki ar doktora zinātnisko grādu, kā arī nozares profesionāļi.
2. Aptuveni 80% no mācībspēkiem ir vēlēti profesora vai asociētā profesora amatā.
3. Mācībspēkiem ir izaugsmes iespējas, piedaloties dažādosursos, semināros un konferencēs, kas pilnveido mācībspēku pedagoģisko un zinātnisko kvalifikāciju.

Vājās puses:

1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku atlases kritēriji varētu būt noteikti skaidrāk un detalizētāk.
2. Neliels skaits zinātnisko publikāciju pēdējo sešu gadu laikā, t.sk. *Scopus* un *Web of Science* indeksētos žurnālos. Tas var būt par šķērslī LZP ekspertu tiesību iegūšanai, kā rezultātā var rasties problēmas izveidot savu promocijas padomi.
3. Novārtā atstāti pētnieku autoru profili *Scopus*, *Web of Science ResearcherID* un *ORCID* datu bāzēs, kas traucē objektīvi novērtēt savu darbinieku veikumu ne tikai pašai augstskolas vadībai, bet arī ekspertiem studiju programmu novērtēšanā.

Kritērija novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.		X		
2.		X		
3.		X		

Prasības [4] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un vies asistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku kvalifikācija nodrošina Studiju programmas rezultātu sasniegšanu. LJA ir apliecinājusi visu mācībspēku kvalifikācijas atbilstību normatīvo aktu prasībām.
	X			

V. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām

Prasība [5]: Studiju programma atbilst Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām.

Tabulā norādīt, vai sniegtie apgalvojumi atbilst, neatbilst vai daļēji atbilst studiju programmai, un sniegt pamatojumu, t.sk. iespējams norādīt uz atbilstošo ekspertu atzinuma daļu vai augstskolas/koledžas sniegto informāciju, kurā iekļautā informācija liecina par norādīto atbilstību, neatbilstību vai daļējo atbilstību. Ja piemērojams, tabulu var papildināt ar citām Augstskolu likumā vai citos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, kas attiecas uz licencējamo studiju programmu.

Nr. p.k.	Prasība	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Pamatojums
1.	Akadēmiskās studiju programmas, kuras paredzētas mazāk nekā 250 pilna laika studējošajiem, var tikt īstenotas un šo programmu obligātās un ierobežotās izvēles daļas īstenošanā var piedalīties mazāk nekā pieci augstskolas profesori un asociētie profesori, ja saņemts attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai	X			Raksturojumam pievienotais Augstākās izglītības padomes 20.04.2020. atzinums Nr. 1.10/21.

Nr. p.k.	Prasība	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Pamatojums
2.	Dokumenti, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā vai koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	X			Raksturojumam pievienotā studiju līguma parauga 1.3. punktā ir noteikts, ka, ja programma netiek akreditēta, "LJA piedāvā Studējošajam studiju turpināšanas iespējas citā akreditētā LJA studiju programmā vai citā izglītības iestādē". Raksturojumam ir pievienots LJA līgums ar Transporta un sakaru institūtu, kurā noteikts, ka Studiju programmas likvidācijas gadījumā studējošajiem tiks nodrošināta iespēja turpināt studijas Transporta un sakaru institūta doktora studiju programmā "Telemātika un loģistika".
3.	Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā	X			Raksturojumam pievienotais LJA apliecinājums Nr. 02.10/265.
4.	Mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un prasībām, kas noteiktas normatīvajos aktos izglītības jomā, tajā skaitā akadēmiskās studiju programmas īstenošanā piedalās vismaz pieci	X			Raksturojumam pievienotie: - Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku saraksts; - mācībspēku CV;

Nr. p.k.	Prasība	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Pamatojums
	profesori un asociētie profesori kopā, kuri ir ievēlēti akadēmiskajos amatos attiecīgajā augstskolā, izņemot Augstskolu likuma 55. panta otrajā daļā paredzētos gadījumus				- LJA apliecinājums Nr. 02.10/264. - LJA apliecinājums Nr. 02.10/284.
5.	Katram akadēmiskā personāla pārstāvim pēdējo sešu gadu laikā ir publikācijas recenzējamās izdevumos, t.sk. starptautiskos (ja nostrādāts īsāks laikposms, publikāciju skaits ir proporcionāls nostrādātajam laikam) vai mākslinieciskās jaunrades sasniegumi (piemēram, izstādes, filmas, teātra izrādes un koncertdarbība), vai piecu gadu praktiskā darba stāžs (izņemot stāžu studiju programmas īstenošanā) saskaņā ar Augstskolu likumu	X			Raksturojumam pievienotie mācībspēku CV un pieejamās publikāciju datu bāzes. Prasība ir izpildīta, bet IV nodaļā doti ieteikumi zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanai.
6.	Augstskolas vai koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv), ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot svešvalodā, vai latviešu valodas prasmi vismaz B2 līmenī, ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot latviešu valodā un mācībspēks vidējo vai augstāko izglītību nav ieguvis latviešu valodā		X		LJA ir iesniegusi mācībspēku parakstītus apliecinājumus par valodu prasmēm, bet viena mācībspēka apliecinājums nav iesniegts un trīs citi mācībspēki ir apliecinājuši, ka viņu angļu valodas prasmes ir zemākas par B2 līmeni. No Raksturojumam pievienotā studiju plāna izriet, ka visi šie mācībspēki būs iesaistīti studiju programmas īstenošanā angļu valodā. Šinī sakarā šī atzinuma VII nodaļā ir ietverts nosacījums.

Nr. p.k.	Prasība	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Pamatojums
					Attiecībā uz mācībspēku angļu valodas prasmēm atzinuma VII daļā ir ietverta arī ilgtermiņa rekomendācija.
7.	Studiju programma atbilst valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesionālās augstākās izglītības standartam, ievērojot studiju programmas īstenošanā noteiktās minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam				Nav attiecināms
8.	Studiju programma atbilst profesiju standartam, kas ir spēkā esošs, vai profesionālās kvalifikācijas prasībām (ja profesijai nav nepieciešams izstrādāt profesijas standartu), ja pēc studiju programmas apgūšanas tiek piešķirta profesionālā kvalifikācija				Nav attiecināms
9.	Studiju kursu apraksti un studiju materiāli ir sagatavoti visās valodās, kurās studiju programma tiek īstenota, un tie atbilst Augstskolu likuma 56. ¹ panta otrajā daļā un 56. ² panta otrajā daļā noteiktajām prasībām		X		Studiju kursu apraksti un studiju materiāli ir sagatavoti gan latviešu, gan angļu valodā, bet ne visi studiju kursu apraksti atbilst Augstskolu likuma 56. ¹ panta otrajā daļā noteiktajām prasībām – pirmkārt, ne visos studiju kursu aprakstos ir skaidri nodalīta obligātā literatūra, papildliteratūra un citi informācijas avoti un otrkārt, patstāvīgā darba organizācija aprakstīta veidā, kas

Nr. p.k.	Prasība	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Pamatojums
					nesniedz pietiekamu ieskatu šī patstāvīgā darba veikšanā. Šinī sakarā šī atzinuma VII nodaļā ir ietverts nosacījums .
10.	Studiju līguma paraugs atbilst studiju līgumā obligāti ietveramajiem nosacījumiem	X			Raksturojumam pievienotais studiju līguma paraugs atbilst Ministru kabineta noteikumiem Nr. 70 "Studiju līgumā obligāti ietveramie noteikumi".
11.	Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs atbilst kārtībai, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinošus dokumentus	X			Raksturojumam pievienotie diplomu paraugi atbilst Ministru kabineta noteikumiem Nr. 202 "Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinošus dokumentus".
12.	Augstskolā/ koledžā ir izveidota kārtība ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanai	X			Ir izveidots LJA nolikums par ārpus formālās izglītības vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču atzīšanu LJA (apstiprināts LJA Senāta sēdē 02.03.2020., protokols Nr. 24).
13.	Prasība [6]: Augstskolas vai koledžas darbībā iepriekšējā gada laikā pirms lēmuma pieņemšanas dienas kompetento iestāžu konstatētie normatīvo aktu pārkāpumi šo iestāžu noteiktajā termiņā ir novērsti	X			Izglītības kvalitātes vadības dienesta 11.08.2020. vēstule Nr.4ud-05e/696 Uz 04.08.2020.Nr.2020/1 1-527. 2019. gadā Izglītības kvalitātes valsts dienesta Uzraudzības departaments nav

Nr. p.k.	Prasība	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Pamatojums
					konstatējis izglītības jomu reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumus LJA darbībā.
14.	Prasība [7]: Faktisko apstākļu atbilstība augstskolas/ koledžas sniegtajām ziņām	X			Faktiskie apstākļi atbilst augstskolas sniegtajām ziņām.

Aizpildīt, ja tiek vērtēta doktora studiju programma:

Nr. p.k.	Kritērijs	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Pamatojums
1.	Akadēmiskās doktora studiju programmas īstenošanā piedalās ne mazāk kā piecas personas ar doktora grādu, no kurām vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti attiecīgajā nozarē. Profesionālās doktora studiju programmas mākslās īstenošanā piedalās ne mazāk kā piecas personas, kurām ir doktora grāds	X			Raksturojumam pievienotais Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku saraksts un Latvijas Zinātnes padomes ekspertu datubāze Nacionālajā zinātniskās darbības informācijas sistēmā apliecina prasības izpildi.
2.	Zinātņu doktoru zinātniskā un pedagoģiskā kvalifikācija atbilst normatīvajos aktos par profesora un asociētā profesora amata pretendenta zinātniskās un pedagoģiskās kvalifikācijas novērtēšanu noteiktajiem kritērijiem	X			To mācībspēku, kuri pašlaik ir ievēlēti profesora vai asociētā profesora amatā, atbilstību kritērijiem ir konstatējusi profesoru padome. Augstskolas vadība apliecina, ka šiem kritērijiem atbilst arī tie mācībspēki, kuri pašlaik nav profesora vai asociētā profesora amatā.
3.	Saņemts Latvijas Zinātnes padomes atbalsts (akadēmiskās doktora studiju programmas gadījumā)	X			Latvijas Zinātnes padomes 27.08.2020. vēstule Nr. 1-3. Uz AIC 04.08.2020., Nr. 2020/11-528N-280

VI. Novērtējums

I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam

LJA doktora studiju programma "Jūras transports" ir izveidota atbilstošā studiju virzienā un saturiski papildina jau esošās LJA studiju programmas, veidojot padziļinātu izpratni iepriekšējos studiju līmeņos apgūtajā. Nozares atbalsts programmas izveidei ir acīmredzams un pierāda arī tautsaimniecības vajadzību nodrošinājumu. Jāmin gan, ka atbalsts programmai no studējošo un nozares puses ir, bet šo grupu iesaiste programmas izstrādē varētu būt aktīvāka. Nepieciešama arī labāka sasaiste ar augstskolas plānošanas dokumentiem.

II. Resursi un nodrošinājums

Studiju bāze programmas vajadzībām ir atbilstoša, arī materiāltehniskais nodrošinājums ir pietiekams, un it īpaši jāizceļ augstskolas nodrošinātās laboratorijas un iekārtas, kas nepieciešamas pētniecības veikšanai un studiju mērķu sasniegšanai. Bažas gan rada bibliotēkas resursu pieejamība un mācību līdzekļu pieejamība dažādās valodās, ņemot vērā programmas tiekšanos uz studijām latviešu un angļu valodās. Programmas izmaksas, ņemot vērā doktora līmeņa studiju specifiku, vēlams pārvērtēt kopējā griezumā visa studiju laika garumā.

III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms

Studiju saturs un mācību metodika nodrošina sasniegto mērķu izpildi. Pozitīvi vērtējama programmas ievērojamā sadarbība ar nozari gan mācību, gan pētniecības darbā. Kvalitātes vadības sistēma atbilst vajadzībām un standartizē dažādas procedūras. Studentcentrētas izglītības metodes, lai gan daļēji apzinātas un implementētas, nepieciešams izcelt, un mācībspēku izpratne par tām būtu jāveicina kompetenci ceļošos pasākumos, un nepieciešams publicēt ESG standartu 1. daļā izceltos normatīvos aktus.

IV. Mācībspēki

Visiem mācībspēkiem ir doktora grāds atbilstoši pasniegto kursu specifikai, kā arī atzinīgi vērtējams ap 80% profesoru un asociēto profesoru īpatsvars. Eksperti gan identificējuši problēmu mācībspēku zinātniskās darbības jomā, norādot uz zemu publikāciju skaitu un nepieciešamību tās publicēt žurnālos, kas tiek indeksēti atzītās datubāzēs (*Scopus*, *Web of Science* u.c.). Jāpiebilst, ka LJA nodrošina ievērojamas iespējas kompetenču celšanai un pastāv iespējas šo problēmu risināšanai.

V. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām

Divās pozīcijās Studiju programma ir saņēmusi vērtējumu "daļēji atbilst":

1. Normatīvo aktu prasība "*Augstskolas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv), ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot svešvalodā, vai latviešu valodas prasmi vismaz B2 līmenī, ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot latviešu valodā un mācībspēks vidējo vai augstāko izglītību nav ieguvis latviešu valodā*" ir saņēmusi vērtējumu "daļēji atbilst", jo attiecībā uz četriem mācībspēkiem, kurus plānots iesaistīt studiju programmas īstenošanā angļu valodā, nav iesniegts apliecinājums, ka viņu angļu valodas prasmes ir vismaz B2 līmenī. Attiecībā uz vienu mācībspēku nav iesniegts nekāds apliecinājums. Attiecībā uz trīs mācībspēkiem ir iesniegti apliecinājumi, ka viņu angļu valodas prasmes ir zemākas par B2 līmeni, tātad neatbilst prasībām.

2. Normatīvo aktu prasība “*Studiju kursu apraksti un studiju materiāli ir sagatavoti visās valodās, kurās studiju programma tiek īstenota, un tie atbilst Augstskolu likuma 56.¹ un 56.² panta otrajā daļā noteiktajām prasībām*” ir saņēmusi vērtējumu “daļēji atbilst”, jo ne visi studiju kursu apraksti atbilst Augstskolu likuma 56.¹ panta otrajā daļā noteiktajām prasībām, piemēram, ne visos kursu aprakstos ir skaidri nodalīta obligātā literatūra, papildliteratūra un citi informācijas avoti.

Pārējās normatīvo aktu prasības ir izpildītas.

VII. Rekomendācijas

Ņemot vērā, ka visās pozīcijās Studiju programma ir saņēmusi vērtējumu “labi”, kas liecina par atbilstību, tomēr divās pozīcijās ir saņemts vērtējums “daļēji atbilst”, **eksperti rekomendē licencēt Studiju programmu, ja LJA līdz SKK sēdei izpilda šādus nosacījumus:**

1. Iesniedz prasībām atbilstošus apliecinājumus par angļu valodas prasmēm attiecībā uz tiem četriem mācībspēkiem, par kuriem šāds apliecinājums pagaidām nav iesniegts; vai atsakās no šo mācībspēku iesaistīšanas Studiju programmas īstenošanā angļu valodā, šajā programmā attiecīgos mācībspēkus aizstājot ar citiem; vai atsakās no Studiju programmas angļu valodā.
2. Nodrošināt visu studiju kursu aprakstu pilnu atbilstību Augstskolu likuma 56.¹ panta otrajā daļā noteiktajām prasībām.

Īstermiņa rekomendācija, izpildāma līdz studējošo uzņemšanai: skaidrāk noformulēt Studiju programmas mērķi, uzdevumus un sasniedzamos studiju rezultātus.

Īstermiņa rekomendācijas, izpildāmas līdz studiju programmas īstenošanas uzsākšanai:

1. Pārskatīt LJA stratēģiju, nodrošinot tās saskaņotību ar jau īstenotām aktivitātēm attiecībā uz doktora studijām.
2. Pārskatīt studiju kursu aprakstu sadaļu “Studiju nodrošinājums”, lai pārliecinātos, vai informācijas avotiem, kas nav latviešu vai angļu valodā (latviešu plūsmai) vai angļu valodā (angļu plūsmai), respektīvi, ir krievu, vācu utt. valodā, paralēli ir nodrošināti līdzvērtīgi informācijas avoti attiecīgi latviešu vai angļu valodā.
3. Pārskatīt Studiju programmas tāmi, atkārtoti izvērtējot, vai attiecībā uz tāmē jau iekļautajām pozīcijām nav norādītas nepamatoti zemas izmaksas, vai tāmē ir iekļautas visas ar doktora studijām saistītas pozīcijas, vai ir ņemts vērā, ka doktora studiju pirmais mācību gads struktūras ziņā ievērojami atšķiras no turpmākajiem mācību gadiem (pirmajā gadā ir relatīvi daudz lekciju, turpmākajos gados relatīvi maz) u.tml.

Ilgtermiņa rekomendācijas, izpildāmas līdz studiju virziena akreditācijai:

1. Nodrošināt studentu, darba devēju un citu ārējo ekspertu lielāku iesaisti Studiju programmas izstrādē/ pilnveidošanā (piemēram, aktīvi iesaistot studentu pašpārvaldi un Latvijas Jurniecības savienību, ņemot vērā studējošo un darba devēju aptaujās sniegto viedokli).
2. Nodrošināt, ka mācībspēki tiek aktīvāk informēti par kvalifikācijas paaugstināšanas iespējām, piemēram, mūsdienās relatīvi plaši pieejamajiem starptautiskajiem bezmaksas semināriem un īsajiem kursiem.
3. Detalizētāk izanalizēt Studiju programmas attīstības perspektīvas.
4. Pārskatīt studiju kursu aprakstus pilnā apmērā, t.sk. nodrošinot, ka:

- apraksti ir redakcionāli sakārtoti (vairs nav tekstu dažādās krāsās, vairs nav informācijas avotu bez atbilstošiem bibliogrāfiskā apraksta elementiem u.tml.);
 - sadaļā “Studiju nodrošinājums” nav iekļauti novecojuši informācijas avoti, kā arī ir samazināts tādu informācijas avotu īpatsvars, kurus nevar uzskatīt par pietiekoši uzticamiem akadēmiskajā darbā (ziņu portāli u.tml.);
 - kursa saturs ir pilnībā salāgots ar studiju kursu kartējumā un kursa aprakstā norādītajiem attiecīgā kursa plānotajiem studiju rezultātiem, t.i., zināšanām, prasmēm un kompetencēm.
5. Studiju kursu aprakstu veidošanā iesaistīt bibliotēkas darbiniekus, kuri visus uzrādītos resursus pārbaudītu gan pēc esamības bibliotēkā, gan pēc noformējuma atbilstības bibliogrāfiskā apraksta elementiem. Konstatējot studiju kursa aprakstā norādītās obligātās literatūras nepieejamību bibliotēkā, saplānot attiecīgās literatūras nodrošināšanu, ideālā variantā tūlītēju iegādi.
 6. Motivēt mācībspēkus un pētniekus sakārtot savus autoru profilus *Scopus*, *Web of Science* *ResearchID* un *ORCID* datu bāzēs, kas atvieglo darbinieku pētnieciskās aktivitātes izsekošanu, kontroli un pilnveidošanu.
 7. Publicēt LJA mājaslapā ESG standartu 1. daļas pirmajā un ceturtajā apakšpunktā aprakstītos normatīvos aktus un procedūras (kvalitātes vadības dokumentus un informāciju par studējošo imatrikulāciju, pārceļšanu, eksmatrikulāciju un grāda piešķiršanu).
 8. Skaidrāk un detalizētāk noteikt Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku atlases kritērijus.

Ilgtermiņa rekomendācijas, izpildāmas pastāvīgi:

1. Nodrošināt, ka LJA darbojas pilnā saskaņā ar tās stratēģiju, nepieciešamības gadījumā šo stratēģiju savlaicīgi grozot.
2. Tālāk attīstot Studiju programmu, samazināt obligāto studiju kursu apjomu un palielināt izvēles kursu apjomu.
3. Tālāk attīstot Studiju programmu, pēc iespējas paplašināt tās tvērumu, vienlaikus nodrošinot aizvien lielāku multidisciplinaritāti.
4. Tālāk attīstīt informatīvo bāzi (vairāk datu bāzu, žurnālu, jaunāko grāmatu).
5. Rūpīgāk kontrolēt ar Studiju programmas īstenošanu saistīto dokumentu (studiju plāna, studiju kursu kartējuma, studiju kursu aprakstu utt.) kvalitāti, t.sk. šo dokumentu savstarpējo saskaņotību.
6. Izkopt studentcentrētas izglītības aspektus, kas saistās ar mācību metodēm, un veicināt mācībspēku izpratni par studentcentrētas izglītības aktualitāti un tās realizāciju.
7. Paplašināt metodoloģiskās zināšanu bāzes sniegšanu no eksperimentālās pētīšanas, iekļaujot arī citas pētniecības formas, un uzlabot Studiju programmas mērķos nospraustās zinātniskās darbības kompetences celšanu, veidojot doktorantiem daudzpusīgāku ieskatu tādos laukos kā publikāciju formēšana un zinātniskās darbības vadība.
8. Aktivizēt mācībspēku aktivitāti zinātniskajā pētniecībā. Krasi palielināt publikāciju skaitu, akcentu liekot uz publikācijām *Scopus* un *Web of Science* indeksētos žurnālos, t.sk. tādos, kuru ietekmes faktors ir vismaz 50% no nozares vidējā citēšanas indeksa.
9. Tālāk attīstot Studiju programmu, kā vienu no Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku atlases kritērijiem noteikt ar atbilstošu sertifikātu apliecinātas angļu valodas prasmes vismaz C1 līmenī.

Ja ekspertu viedoklis par kādu prasību vai kritēriju atšķiras, lūdzam norādīt atšķirīgo viedokli.

Nav

VIII. Prasību vērtējumu kopsavilkums

	Prasības	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst
P1	Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut	X		
P2	Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem	X		
P3	Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem	X		
P4	Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām	X		
P5	Studiju programma atbilst Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām		X	
P6	Augstskolas/ koledžas darbībā iepriekšējā gada laikā pirms lēmuma pieņemšanas dienas kompetento iestāžu konstatētie normatīvo aktu pārkāpumi šo iestāžu noteiktajā termiņā ir novērsti	X		
P7	Faktiskie apstākļi atbilst augstskolas/ koledžas norādītajām ziņām	X		